KOPIE

Vonnisnummer / Griffienummer / 436
Repertoriumnummer / Europees
Datum van uitspraak **21 februari 2025**
Naam van de beklaagde(n) **Z.O.**
Systeemnummer parket **20BRG600** Rolnummer **21B001818** Notitienummer parket **KO61.L1.5945/2020**

rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge

Kamer B.17

Vonnis

Aangeboden op
Niet te registreren

In de zaak van het arbeidsauditoraat en

bij wie zich voegden als burgerlijke partij:

A.O.
ingeschreven te (...);

burgerlijke partij, vertegenwoordigd door meester B.S., advocaat te (...);

A.Y.
geboren te (...) (Marokko) op (...)
van Marokkaanse nationaliteit
ingeschreven te (...)

burgerlijke partij, vertegenwoordigd door meester M.I., advocaat te (...);

VZW PAYOKE VZW
met maatschappelijke zetel gevestigd te (...), KBO (...)

burgerlijke partij, vertegenwoordigd door meester B.S., advocaat te (...);

Het Federaal centrum voor de analyse van de migratiestromen,
de bescherming van de grondrechten van de vreemdelingen en de strijd tegen de mensenhandel,
voorheen het centrum voor gelijkheid van kansen en voor rascismebestrijding,
instelling van openbaar nut,
opgericht bij de wet van 15 februari 1993,
waarvan de zetel gevestigd is te 1060 Brussel, Victor Hortaplein 40 bus 40;

burgerlijke partij, vertegenwoordigd door meester V.A. loco meester A.L., advocaat te (...)

tegen:

1. **Z.O.** (RR (...))
geboren te (...) (Marokko) op (...)
540 ingeschreven te (...)
van Marokkaanse nationaliteit

beklaagde, bijgestaan door meester F.Y., advocaat te (...).

541 2. Z.S.
geboren te (...) (Marokko) op (...)
APFIS: **(...)**
verblijvende te (...)
van Marokkaanse nationaliteit

beklaagde, bijgestaan door meester H.R., advocaat te (...).

542 3. **B.I.**, RRN (...)
geboren te (...) (Marokko) op (...)
van Nederlandse nationaliteit
ingeschreven te (...)

beklaagde, bijgestaan door meester F.Y., advocaat te (...).

543 4. **H.H.**, RRN (...)
geboren te (...) (Marokko) op (...)
van Belgische nationaliteit
zonder beroep
ingeschreven te (...)

beklaagde, bijgestaan door meester G.T., advocaat te (...).

TENLASTELEGGING(EN)

Gelet op de beschikking van de Raadkamer te Brugge d.d. 25 oktober 2023 (dossiernummer 245/2020 - onderzoeksrechter V.F.) tot verwijzing van deze zaak naar de correctionele rechtbank;

DE EERSTE, als werkgever, en sinds 12 maart 2020 minstens als lasthebber (feitelijk zaakvoerder) van de BV R., naderhand failliet verklaard door de ondernemingsrechtbank Brussel op 19 september 2023; respectievelijk als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het Strafwetboek

DE TWEEDE, als aangestelde van DE EERSTE; respectievelijk als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het Strafwetboek

DE DERDE, als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het Strafwetboek

DE VIERDE, als werkgever, minstens als gewezen lasthebber van de BV A., naderhand failliet verklaard door de ondernemingsrechtbank Gent, afdeling Kortrijk op 23 maart 2022; respectievelijk als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het Strafwetboek

VERDACHT VAN:

DE EERSTE, DE TWEEDE en DE VIERDE

A. geen of geen correcte Dimona-aangifte bij indiensttreding
(als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber) de gegevens vereist krachtens het hierna vermelde koninklijk besluit van 5 november 2002, niet elektronisch meegedeeld hebben aan de instelling belast met de inning van de sociale zekerheidsbijdragen in de voorgeschreven vorm en op de voorgeschreven wijze, uiterlijk op het tijdstip waarop de werknemer zijn prestaties aanvat

- inbreuk op de artikelen 4 tot 8 van het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels
- strafbaar gesteld door artikel 181, §1, eerste lid, 1°, van het Sociaal Strafwetboek, ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek

- strafbaar met een sanctie van niveau 4

de eerste en de tweede
Te Kortrijk, Zulte en bij samenhang elders in het Rijk
In de periode van 1 november 2018 tot en met 25 juni 2021, meermaals, op niet nader te bepalen tijdstippen

Aantal betrokken werknemers: 9

1. L.R.
2. M.N.
3. M.T.
4. M.E.
5. S.H.
6. D.M.
7. E.B.
8. A.O. *alias* B.I.
9. X

Doordat uit de telefonieonderzoeken, de afluistermaatregelen, de niet-stelselmatige observaties en stelselmatige observatie, de huis- en bedrijfszoekingen, de (her)verhoren van de arbeidskrachten / slachtoffers, de fotodossiers, de uitlezing van de in beslag genomen gegevensdragers en mobiele telefoons inclusief berichten en gesprekken, digitale foto's en audioberichten, de analyse van de tijdens de zoekingen in beslag genomen documenten, en het verhoor van relevante getuigen blijkt dat de eerste de voornoemde personen in de betrokken periode meermaals heeft tewerkgesteld zonder voorafgaande Dimona meldingen. De werknemers werden door de eerste tewerkgesteld in zijn onderneming met als activiteit het aankopen van geslachte kippen, het bewerken (versnijden) van het kippenvlees en vervolgens de levering van het product aan klanten. De voornoemde werknemers verrichtten er concreet manuele arbeid zoals het bewerken van het kippenvlees (verwijderen van de huid, botten, versnijden,...) alsook andere deeltaken (inladen in de bestelwagen, schoonmaken van de ruimtes met een waterpistool,...). Uit het dossier blijkt overduidelijk dat de eerste het werkgeversgezag uitoefende over deze personen: hij stuurde de werknemers aan, vraagde hen of ze op een bepaalde dag of tijdstip konden komen werken (soms ook tot enkele uren voor het begin van de arbeidstaak), hij voerde ze soms zelf naar de werklocatie. Hij werd door de arbeidskrachten aanzien als de baas. De tweede fungeerde als rechterhand van de eerste. Uit het onderzoek blijkt dat zij nauw samenwerkten: als de eerste 'op de baan' was, gaf de tweede de opdrachten ter plaatse op de werkvloer. Hij gaf er werkinstructies aan het aanwezige personeel. Iedereen ter plaatse luisterde naar de tweede. De tweede belde ook werknemers op met de vraag om te komen werken.

de vierde
Te Ingelmunster en bij samenhang elders in het Rijk
In de periode van 1 november 2018 tot en met 25 juni 2021, meermaals, op niet nader te bepalen tijdstippen

Aantal betrokken werknemers: 15

1. H.M.
2. M.O.
3. A.Z. *alias* A.Z.
4. E.N.

5. A.R.
6. X *alias* Q.O.
7. A.Y. *alias* K.Y.
8. K.A.
9. B.A.
10. E.M.
11. E.E.
12. S.H.
13. D.M.
14. M.T.
15. B.Ag.

Doordat uit de telefonieonderzoeken, de afluistermaatregelen, de niet-stelselmatige observaties en stelselmatige observatie, de huis- en bedrijfszoekingen, de (her)verhoren van de arbeidskrachten / slachtoffers, de fotodossiers, de uitlezing van de in beslag genomen gegevensdragers en mobiele telefoons inclusief berichten en gesprekken, digitale foto's en audioberichten, de analyse van de tijdens de zoekingen in beslag genomen documenten, en het verhoor van relevante getuigen blijkt dat de vierde bovenvermelde personen in de betrokken periode meermaals heeft tewerkgesteld in zijn onderneming, actief in de verwerking van kippenvlees (slachten en versnijden van kippen en verdeling van het vlees naar klanten). Deze personen waren echter niet voorafgaand Dimona gemeld.

B. tewerkstelling van een buitenlandse onderdaan zonder verblijfsvergunning
(als werkgever, aangestelde of lasthebber) arbeid heeft doen of laten verrichten door een buitenlandse onderdaan die niet is toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België

- inbreuk op artikel 4, §1, eerste lid, van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers
- strafbaar gesteld door artikel 12/1, §1, eerste lid, 1°, de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers

de eerste en de tweede
Te Kortrijk, Zulte en bij samenhang elders in het Rijk
In de periode van 1 november 2018 tot en met 25 juni 2021, meermaals, op niet nader te bepalen tijdstippen

Aantal betrokken werknemers: 6

16. L.R.
17. M.N.
18. S.H.
19. D.M.
20. E.B.
21. A.O. *alias* B.I.

Doordat uit de telefonieonderzoeken, de afluistermaatregelen, de niet-stelselmatige observaties en stelselmatige observatie, de huis- en bedrijfszoekingen, de (her)verhoren van de arbeidskrachten / slachtoffers, de fotodossiers, de uitlezing van de in beslag genomen gegevensdragers en mobiele telefoons inclusief berichten en gesprekken, digitale foto's en audioberichten, de analyse van de tijdens de zoekingen in beslag genomen documenten, en het verhoor van relevante getuigen blijkt dat de eerste de voornoemde personen in de betrokken periode meermaals heeft tewerkgesteld zonder dat deze personen over een geldige verblijfstitel beschikten en zij evenmin toegang hadden tot de Vlaamse arbeidsmarkt. De werknemers werden door de eerste tewerkgesteld in zijn onderneming met als activiteit het aankopen van geslachte kippen, het bewerken (versnijden) van het kippenvlees en vervolgens de levering van het product aan klanten. De voornoemde werknemers verrichtten er concreet manuele arbeid zoals het bewerken van het kippenvlees (verwijderen van de huid, botten, versnijden,...) alsook andere deeltaken (inladen in de bestelwagen, schoonmaken van de ruimtes met een waterpistool,...). Uit het dossier blijkt overduidelijk dat de eerste het werkgeversgezag uitoefende over deze personen: hij stuurde de werknemers aan, vraagde hen of ze op een bepaalde dag of tijdstip konden komen werken (soms ook tot enkele uren voor het begin van de arbeidstaak), hij voerde ze soms zelf naar de werklocatie. Hij werd door de arbeidskrachten aanzien als de baas. De tweede fungeerde als rechterhand van de eerste. Uit het onderzoek blijkt dat zij nauw samenwerkten: als de eerste 'op de baan' was, gaf de tweede de opdrachten ter plaatse op de werkvloer. Hij gaf er werkinstructies aan het aanwezige personeel. Iedereen ter plaatse luisterde naar de tweede. De tweede belde ook werknemers op met de vraag om te komen werken.

de vierde
Te Ingelmunster en bij samenhang elders in het Rijk
In de periode van 1 november 2018 tot en met 25 juni 2021, meermaals, op niet nader te bepalen tijdstippen
Aantal betrokken werknemers: 11

22. A.Z. *alias* A.Z.
23. E.N.
24. A.R.
25. X *alias* Q.O.
26. A.Y. *alias* K.Y.
27. K.A.
28. B.A.
29. E.M.
30. E.E.
31. S.H.
32. D.M.

Doordat uit de telefonieonderzoeken, de afluistermaatregelen, de niet-stelselmatige observaties en stelselmatige observatie, de huis- en bedrijfszoekingen, de (her)verhoren van de arbeidskrachten / slachtoffers, de fotodossiers, de uitlezing van de in beslag genomen gegevensdragers en mobiele telefoons inclusief berichten en gesprekken, digitale foto's en audioberichten, de analyse van de tijdens de zoekingen in beslag genomen documenten, en het verhoor van relevante getuigen blijkt dat de vierde bovenvermelde personen in de betrokken periode meermaals heeft tewerkgesteld in zijn onderneming, actief in de verwerking van kippenvlees (slachten en versnijden van kippen en verdeling van het vlees naar klanten). Deze personen beschikten echter niet over een geldige verblijfstitel en hadden geen toegang tot de Vlaamse arbeidsmarkt.

DE EERSTE en DE VIERDE

C. geen storting van (de voorschotten van) de sociale zekerheidsbijdragen
(als werkgever, aangestelde of lasthebber) nagelaten hebben om de voorschotten van de sociale zekerheidsbijdragen en de sociale zekerheidsbijdragen te storten aan de Rijksdienst voor sociale zekerheid binnen de door Koning vastgestelde termijn, met toepassing van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders

- inbreuk op artikel 23, §2, van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en artikel 34, eerste lid, van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van voormelde wet
- strafbaar gesteld door artikel 218, 1°, van het Sociaal Strafwetboek, ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek
- strafbaar met een sanctie van niveau 2

de eerste
Te Kortrijk, Zulte en bij samenhang elders in het Rijk
In de periode van 1 november 2018 tot en met 25 juni 2021, meermaals, op niet nader te bepalen tijdstippen

Aantal betrokken werknemers: 4

33. L.R.
34. M.N.
35. M.T.
36. A.O. *alias* B.J.

Doordat de eerste hoger vermelde personen tewerkstelde (zie motivering supra onder tenlasteleggingen A en B), ging hij evenmin over tot de storting van de (voorschotten van) de sociale zekerheidsbijdragen aan de RSZ.

de vierde
Te Ingelmunster en bij samenhang elders in het Rijk
In de periode van 1 november 2018 tot en met 25 juni 2021, meermaals, op niet nader te bepalen tijdstippen

Aantal betrokken werknemers: 6

37. H.M.
38. A.Z. *alias* A.Z.
39. E.N.
40. A.R.
41. E.M.
42. E.E.

Doordat de eerste hoger vermelde personen tewerkstelde (zie motivering supra onder tenlasteleggingen A en B), ging hij evenmin over tot de storting van de (voorschotten van) de sociale zekerheidsbijdragen aan de RSZ.

En, bij samenhang (art. 155 Ger.W.),

DE EERSTE, DE TWEEDE en DE VIERDE

D. mensenhandel met als doel de uitbuiting door arbeid en diensten met verzwarende omstandigheden
het misdrijf mensenhandel te hebben gepleegd, zijnde de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, het nemen of de overdracht van de controle over hem met als doel het verrichten van werk of het verlenen van diensten, in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid, waarbij zijn toestemming van geen belang was,

met de omstandigheid dat het misdrijf werd gepleegd door een persoon die gezag had over het slachtoffer,
(art. 389 § 1 lid 1, 433 sexies lid 1. 1° en 2, en 433 novies §§ 1 en 5 Sw),

met de omstandigheid dat het misdrijf is gepleegd door misbruik te maken van de kwetsbare toestand waarin de persoon verkeerde ten gevolge van zijn onwettige of precaire administratieve toestand, zijn precaire sociale toestand, zijn leeftijd, zwangerschap, een ziekte dan wel een lichamelijk of een geestelijk gebrek of onvolwaardigheid, zodanig dat de betrokken persoon in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze had dan zich te laten misbruiken,
(art. 389 § 1 lid 1, 433 septies lid 1. 2° en 2, en 433 novies §§ 1 en 5 Sw),

met de omstandigheid dat van de betrokken activiteit een gewoonte werd gemaakt,
(art. 389 § 1 lid 1, 433 septies lid 1. 6° en 2, en 433 novies §§ 1 en 5 Sw),
strafbaar met een gevangenisstraf van 1 jaar tot 5 jaar en een geldboete van 500 tot 50.000 €.

De boete wordt zo veel keer toegepast als er slachtoffers zijn (art. 433 quinquies § 4 Sw).

de eerste en de tweede
Te Kortrijk, Zulte en bij samenhang elders in het Rijk
In de periode van 1 november 2018 tot en met 25 juni 2021, meermaals, op niet nader te bepalen tijdstippen

Aantal betrokken slachtoffers: 6

43. L.R.
44. M.N.
45. S.H.
46. D.M.
47. E.B.
48. A.O. *alias* B.J.

De feiten van economische uitbuiting en de verzwarende omstandigheden blijken onder meer en niet-limitatief uit volgende indicatoren:

- De slachtoffers zijn grotendeels derdelandsonderdanen zonder geldige verblijfstitel. Zij zijn op zoek naar een beter leven en daarom bereid om gevaarlijk, weinig comfortabel en slecht betaald werk te aanvaarden en te verrichten, net omwille van hun precaire verblijfssituatie. Zij zijn, nog meer dan reguliere werknemers, om den brode afhankelijk van hun werkgever.
- Door hun illegale verblijfsstatus is er sprake van dissimulatie, ofwel zwartwerk (supra tenlastelegging A). Wanneer slachtoffer M.N. de eerste daarover aansprak, stelde hij dat zijn bedrijf wettelijk is en dat zijn sociaal statuut in orde is. Betrokkene dacht

gewoon ingeschreven te zijn als werknemer.

- Doordat de tewerkstelling verborgen werd gehouden, was er geen sociale verzekering. De slachtoffers bouwden geen sociale rechten op en waren niet verzekerd tegen het beroepsrisico arbeidsongevallen, hetgeen nochtans pertinent was gelet op de uitgeoefende activiteit en het werken met scherpe voorwerpen (messen, ...).
- Er waren geen vaste arbeidsuren; de slachtoffers werkten zo goed als 'op afroep', dit is nadat de eerste of de tweede hen telefonisch contacteerden met de vraag of zij die welbepaalde dag konden werken. Er was nooit garantie op verdere tewerkstelling, dit hing volledig af van de goodwill en ondernemingsplanning van de eerste.
- De eerste betaalde de slachtoffers 7 a 8 EUR per uur, hetgeen een manifeste onderbetaling uitmaakte. De slachtoffers hadden geen inspraak in het loonpeil: het was te nemen of te laten. Gezien hun precaire verblijfstoestand hadden zij echter geen enkele keuze.
- Wanneer de slachtoffers ziek zijn, ontvangen ze geen loon.
- Er worden onvoldoende beschermingsmiddelen voorzien voor de werknemers; er zijn enkel witte schorten beschikbaar.
- Op de werkplaats waren geen faciliteiten voor het personeel, zelfs geen toilet. De eigen maaltijd dienden ze buiten te nuttigen, ook wanneer het regende. Vermits werd gewerkt met vlees van gevogelte werkten de slachtoffers meerdere uren aan een stuk in gekoelde ruimtes.
- Er mocht nooit langer dan vijf minuten pauze worden genomen, omdat er geen vertraging mocht zijn in het werk.
- De eerste gaf instructie aan de slachtoffers om, in het geval van controle door de handhavingsdiensten, het op een lopen te zetten.

de vierde,

Te Ingelmunster en bij samenhang elders in het Rijk
In de periode van 1 november 2018 tot en met 25 juni 2021, meermaals, op niet nader te bepalen tijdstippen

Aantal betrokken slachtoffers: 11

49. A.Z. *alias* A.Z.
50. E.N.
51. A.R.
52. X *alias* Q.O.
53. A.Y. *alias* K.Y.
54. K.A.
55. B.A.
56. E.M.
57. E.E.
58. S.H.
59. D.M.

De feiten van economische uitbuiting en de verzwarende omstandigheden blijken onder meer en niet-limitatief uit volgende indicatoren:

- De slachtoffers zijn grotendeels derdelandsonderdanen zonder geldige verblijfstitel. Zij zijn op zoek naar een beter leven en daarom bereid om gevaarlijk, weinig comfortabel en slecht betaald werk te aanvaarden en te verrichten, net omwille van hun precaire verblijfssituatie. Zij zijn, nog meer dan reguliere werknemers, om den brode afhankelijk van hun werkgever. De vierde hield ten opzichte van sommige illegale arbeidskrachten voor dat hij de nodige

contracten kon opstellen voor hun regularisatieaanvraag of 'kon kijken voor een arbeidsvergunning', hetgeen geen steek houdt.

- Door hun illegale verblijfsstatus is er sprake van dissimulatie, ofwel zwartwerk (supra tenlastelegging A). De slachtoffers verrichtten steeds nachtarbeid, wat hun aanwezigheid op het bedrijf makkelijker verborgen hield.
- Doordat de tewerkstelling verborgen werd gehouden, was er geen sociale verzekering. De slachtoffers bouwden geen sociale rechten op en waren niet verzekerd tegen het beroepsrisico arbeidsongevallen, hetgeen nochtans pertinent was gelet op de uitgeoefende activiteit en het werken met scherpe voorwerpen (messen, ...). Slachtoffer D.M. verklaarde bijvoorbeeld dat bij verwondingen door de messen, er geen verband voorzien was; soms deden ze gewoon plastic rond de verwonding. Hij verhaalde ook dat enkel mensen met een verblijfsvergunning handschoenen konden gebruiken.
- Er waren geen vaste arbeidsuren; de slachtoffers werkten zo goed als 'op afroep', dit is nadat de vierde hen telefonisch contacteerde met de vraag of zij die welbepaalde dag konden werken. De vierde belde hen ook op met de vraag om meteen te komen werken, ook 's avonds of wanneer ze een rustdag hadden. Hij belde eveneens personen op om niet te moeten komen werken. Er was bijgevolg nooit sprake van een stabiele tewerkstelling of een garantie op verdere tewerkstelling; dit hing volledig af van de dagelijkse goodwill en ondernemingsplanning van de vierde.
- Slachtoffer A.Y. verhaalt dat shiften soms 7 of 11 uur duurden, afhankelijk van het werk. Hij klaagt dat het werk veel te zwaar is, dat zij geen materiaal kregen en onderbetaald werden. Het was niet mogelijk de vierde tegen te spreken; anders stond je meteen op straat.
- De eerste betaalde de slachtoffers 6 of 8 EUR per uur, hetgeen een manifeste onderbetaling uitmaakte. De slachtoffers hadden geen inspraak in het loonpeil: het was te nemen of te laten. Gezien hun precaire verblijfstoestand hadden zij echter geen enkele keuze. Bovendien gold dit veel te lage uurloon ongeacht het tijdstip waarop arbeid werd gepresteerd, dus ook ingeval van nachtarbeid of zondagarbeid waarvoor normaliter een toeslag is verschuldigd. Tot slot hanteerde de vierde een discriminatoir loonbeleid: werknemers met een geldige verblijfstitel ontvingen wel het toepasselijke sectorale loon, zoals bepaald in de cao.
- De vierde hield permanente controle op de slachtoffers door het in de onderneming aanwezige actieve camerasysteem.
- Er werden door de vierde geen afdoende beschermingsmiddelen voorzien. Aanvankelijk kregen de slachtoffers geen arbeidskledij; zij kwamen werken in hun gewone kledij. Als ze handschoenen wilden, moesten ze die bij de vierde kopen voor een prijs van 10 EUR.

Terwijl de misdaad hierboven omschreven onder de tenlasteleggingen D1 tot en met D17 naar de correctionele rechtbank werd doorverwezen omdat het OM van oordeel is dat er geen grond is om een hogere straf te vorderen dan een correctionele straf wegens verzachtende omstandigheden die voortspruiten uit de afwezigheid van veroordelingen tot criminele straffen in België (art. 1 en 2 van de wet van 4 oktober 1867 op de verzachtende omstandigheden).

DE DERDE

E. mondelinge bedreigingen onder bevel of voorwaarde met aanslagen op personen of eigendommen waarop criminele straffen zijn gesteld

mondeling, onder een bevel of onder een voorwaarde, iemand te hebben bedreigd met een aanslag op personen of op eigendommen, waarop een criminele straf gesteld is,

een gevangenisstraf van 6 maanden tot 5 jaar en een geldboete van 100 tot 500 €

te Kuurne en bij samenhang elders in het Rijk op 29 juni 2021

ten nadele van A.O. *alias* B.I., geboren te Marokko op (...).

Doordat uit het onderzoek blijkt dat de derde en haar echtgenoot wrok koesteren tegen A.O. (*alias* B.I.), op wiens klacht het strafonderzoek een aanvang nam. A.O. werd erkend als slachtoffer mensenhandel en opgevangen door een gespecialiseerd slachtoffercentrum. Kort na de huis- en bedrijfszoekingen op 25 juni 2021 heeft de derde ernstige bedreigingen geuit overstaans A.O.. Zij heeft op 29 juni 2021 aangebeld bij de zus van A.O., zijnde J.A., woonachtig (...). De derde vroeg waar het slachtoffer woonde en zei dat hij zijn klacht moest intrekken. Zo niet, dan zou er volgens haar "iets gebeuren". Het slachtoffer heeft hieruit begrepen dat zij hem zou doden en was zeer verontrust door de bedreiging (zie ter zake Engelse kaft 2, subkaften 18 en 33).

DE EERSTE

Eveneens gedagvaard om zich overeenkomstig de artikelen 42, 3°, 43bis en 43quater, eerste lid, 1°, f) van het Strafwetboek te horen veroordelen tot de **bijzondere verbeurdverklaring** van het bedrag van **121 460,57 EUR** hetwelk geldt als crimineel vermogensvoordeel dat rechtstreeks uit de hierboven beschreven misdrijven sub B1 tot en met B6; C1 tot en met C4; D1 tot en met D6 werd verkregen; bedrag dat **de niet-betaalde lonen en ontdoken sociale zekerheidsbijdragen** vertolkt dewelke een illegitieme besparing en dus 'negatief' vermogensvoordeel uitmaken en bijgevolg niet terug te vinden is in het vermogen van de verdachten (zie detail, berekeningswijze en methodiek in onderzoeksverslag RSZ-inspectie van 23 februari 2023; Engelse kaft 4, subkaft 23 'Vermogens-voordeelberekening'). Het door de RSZ-inspectie berekende criminele vermogensvoordeel is **als volgt samengesteld**:

- Achterstallig brutoloon A.O., kwartalen 4/2018-1/2020: 52 941,45 EUR
- Niet-aangegeven sociale zekerheidsbijdragen op het brutoloon van A.O.: 31 281,12 EUR
- Niet-aangegeven sociale zekerheidsbijdragen op de brutolonen van drie werknemers. Uit het onderzoek blijkt genoegzaam dat de uitbating van de onderneming van de eerste in de periode van november 2018 tot en met juni 2021 een bestendig en stabiel arbeidsvolume en arbeidsregime kende, met een minimale tewerkstelling van drie personen voor een gemiddelde werktijd van 5 uren per namiddag, telkens op maandagnamiddag, woensdag-namiddag en vrijdagnamiddag. Uit de berekeningen van de RSZ-inspectie blijkt dat daarmee een bedrag van 37 237,50 EUR aan ontdoken sociale zekerheidsbijdragen correspondeert.
  TOTAAL: 121 460,57 EUR (52 941,45 + 31 281,12 + 37 237,50)

Waar een verbeurdverklaring een schuldvordering uitmaakt van de Belgische staat op het volledige vermogen van de beklaagde, daaronder begrepen:

- Cash gelden zoals in beslag genomen door de FGP tijdens de huiszoekingen op 25 juni 2021, en overgemaakt aan het COIV (NPV 507408/21, Engelse kaft 3, subkaft 10):
  - 1 410 EUR in biljetten
  - 525 EUR in biljetten
  - 80 EUR in biljetten
  - 50 EUR biljet
  - 1 600 EUR in biljetten

- 55 EUR in losse biljetten

- Cash gelden zoals in beslag genomen door de FGP tijdens de zoeking op 25 juni 2021 in het voertuig (...) met kentekenplaat (...), en overgemaakt aan het COIV (NPV 507692/21, Engelse kaft 3, subkaft 34):
  - 1 890 EUR in biljetten
  - 210 EUR in biljetten
- Het bedrag van 20 872,50 EUR dat geldt als in de plaats gestelde waarde voor het eertijds op gezag van de onderzoeksrechter in beslag genomen voertuig (...) kentekenplaat (...); bedrag dat werd overgemaakt aan het COIV (NPV 507555/21, Engelse kaft 3, subkaft 34; NPV 504507/22, Engelse kaft 4, subkaft 21)

Het OM vordert de toerekening van het verbeurd te verklaren crimineel vermogensvoordeel op deze in beslag genomen vermogensbestanddelen lastens de eerste.

DE VIERDE

Eveneens gedagvaard om zich overeenkomstig de artikelen 42, 3°, 43bis en 43quater, eerste lid, 1°, f) van het Strafwetboek te horen veroordelen tot de **bijzondere verbeurdverklaring** van het bedrag van **102 109,32 EUR** hetwelk geldt als crimineel vermogensvoordeel dat rechtstreeks uit de hierboven beschreven misdrijven sub B7 tot en met B17; C5 tot en met C10; D7 tot en met D17 werd verkregen; bedrag dat **de ontdoken sociale zekerheidsbijdragen** vertolkt dewelke een illegitieme besparing en dus 'negatief' vermogensvoordeel uitmaakt en bijgevolg niet terug te vinden is in het vermogen van de verdachte (zie detail, berekeningswijze en methodiek in onderzoeksverslag RSZ-inspectie van 23 februari 2023; Engelse kaft 4, subkaft 23 'Vermogensvoordeelberekening'). Uit het onderzoek blijkt genoegzaam dat in de onderneming in de periode van juni 2020 tot en met juni 2021 gemiddeld zes niet-gemelde personen waren tewerkgesteld. Uit de berekeningen van de RSZ-inspectie blijkt dat daarmee een bedrag van 102 109,32 EUR aan ontdoken sociale zekerheids-bijdragen correspondeert.

Waar een verbeurdverklaring een schuldvordering uitmaakt van de Belgische staat op het volledige vermogen van de beklaagde, daaronder begrepen:

- Cash gelden zoals in beslag genomen bij de arrestatie van de vierde op 29 juni 2021, en overgemaakt aan het COIV (NPV 507988/21, Engelse kaft 3, subkaft 34):
  - 395 EUR in biljetten

Het OM vordert de toerekening van het verbeurd te verklaren crimineel vermogensvoordeel op deze in beslag genomen vermogensbestanddelen lastens de vierde.

DE EERSTE

Eveneens gedagvaard ten einde zich bijkomend op grond van artikel 433novies, § 4 van het Strafwetboek en op basis van de tenlasteleggingen D1 tot en met D6 te horen veroordelen tot een **definitieve, volledige sluiting van de onderneming** van de beklaagde, dit is een onderneming actief in de sector van aankoop, verkoop, bewerking en verwerking van vlees. De sluiting van de inrichting houdt ook het verbod in hierin enige activiteit uit te oefenen die verband houdt met diegene die geleid heeft tot het plegen van de misdrijven.

Mijn ambt meent dat deze bijkomende straf noodzakelijk is en wijst ter zake op:

- de bredere criminogene context en de ernst van de feiten die een breed palet van ernstige en in de tijd voortdurende en bestendige sociale fraude beslaan, bestaande uit dissimulatie

(zwartwerk), tewerkstelling van personen zonder verblijfstitel en zonder toegang tot de Vlaamse arbeidsmarkt, ontduiking van sociale zekerheidsbijdragen (inkomstenzijde van het sociale zekerheidsstelsel van de werknemers) en arbeidsuitbuiting met verzwarende omstandigheden.

- Elk gebrek aan normbesef in hoofde van de eerste, hetgeen blijkt uit zijn drie verhoren (zie eerste politioneel verhoor, Engelse kaft 3, subkaft 17; verhoor door de onderzoeksrechter, Engelse kaft 3, subkaft 7; eind- en confrontatieverhoor door de politie op 26 januari 2023, Engelse kaft 2, subkaft 38). In zijn verhoren ontkent de eerste stellig de feiten en zijn betrokkenheid, of minimaliseert ze.
- Het feit dat de eerste ondertussen zijn onderneming herorganiseerde en een doorstart maakte met een nieuwe vennootschap, BV Q., opgericht op 14 april 2022. Deze vennootschap heeft als hoofdactiviteit "*groothandel in vlees van wild en gevogelte*". De maatschappelijke zetel is gevestigd op het adres (...), een adres waar tientallen, honderden bedrijven hun sociale zetel hebben. De eerste is vanaf 1 juli 2022 bestuurder van deze vennootschap. De vorige vennootschap, de BV R. waarvan de eerste feitelijk mandataris was, werd op 25 september 2023 failliet verklaard.

Uit bovenstaande overwegingen blijkt een reëel recidivegevaar in hoofde van de eerste, hetgeen deze bijkomende vordering verantwoordt.

DE VIERDE

Eveneens gedagvaard ten einde zich bijkomend op grond van artikel 433novies, § 4 van het Strafwetboek en op basis van de tenlasteleggingen D7 tot en met D17 te horen veroordelen tot een **definitieve, volledige sluiting van de onderneming** van de beklaagde, dit is een onderneming actief in de sector van aankoop, verkoop, bewerking en verwerking van vlees. De sluiting van de inrichting houdt ook het verbod in hierin enige activiteit uit te oefenen die verband houdt met diegene die geleid heeft tot het plegen van de misdrijven.

Mijn ambt meent dat deze bijkomende straf noodzakelijk is en wijst ter zake op:

- de bredere criminogene context en de ernst van de feiten die een breed palet van ernstige en in de tijd voortdurende en bestendige sociale fraude beslaan, bestaande uit dissimulatie (zwartwerk), tewerkstelling van personen zonder verblijfstitel en zonder toegang tot de Vlaamse arbeidsmarkt, ontduiking van sociale zekerheidsbijdragen (inkomstenzijde van het so-ciale zekerheidsstelsel van de werknemers) en arbeidsuitbuiting met verzwarende omstandig-heden.
- Een verregaand gebrek aan normbesef in hoofde van de vierde, hetgeen blijkt uit zijn drie verhoren (zie politioneel verhoor, Engelse kaft 2, subkaft 23; herverhoor door de onderzoeksrechter, Engelse kaft 3, subkaft 8; eind- en confrontatieverhoor door de politie op 27 januari 2023, Engelse kaft 2, subkaft 37). In zijn verhoren minimaliseert en vergoelijkt de vierde de feiten.
- Het feit dat de vierde ondertussen zijn onderneming herorganiseerde en een doorstart maakte met een nieuwe vennootschap, de BV C. waarvan hij sinds 17 december 2021 enige bestuurder is. Deze vennootschap heeft als hoofdactiviteiten onder meer het slachten van dieren, het slachten van gevogelte en kleinhandel in vlees en vleeswaren. De uitbatingszetel is gevestigd op het adres (...) hetzelfde adres als zijn vorige vennootschap, de BV A. die op 23 maart 2023 failliet werd verklaard.

Uit bovenstaande overwegingen blijkt een reëel recidivegevaar in hoofde van de eerste, hetgeen deze bijkomende vordering verantwoordt.

PROCEDURE

Gezien de beschikking van de raadkamer van deze afdeling van de rechtbank dd. 25 oktober 2023 waarbij de inverdenkinggestelden naar de correctionele rechtbank werd verwezen voor de hoger omschreven tenlasteleggingen bij aanneming van verzachtende omstandigheden voor de feiten strafbaar met criminele straffen.

Gezien het arrest van de kamer van inbeschuldigingstelling dd. 22 juni 2023, waarbij werd vastgesteld dat de bijzondere opsporingsmethode observatie regelmatig werd gemachtigd en uitgevoerd.

Gelet op de dagvaarding aan de beklaagden betekend.

Gezien de stukken van de bundel.

Gehoord het openbaar ministerie in zijn vordering.

Gelet op de vordering van de burgerlijke partijen, vertegenwoordigd door hun raadsman.

Gehoord de beklaagden in hun antwoorden en verdediging, daartoe bijgestaan door hun raadsman. De beklaagden drukten zich uit in de Arabische taal en werden bijgestaan door een door de rechtbank aangestelde en beëdigde tolk.

De behandeling en de debatten van de zaak hadden plaats in openbare terechtzitting.

A. OP STRAFGEBIED

1. Relevante feiten

1

Op 23 september 2020 werd door de arbeidsauditeur een gerechtelijk onderzoek gevorderd ten aanzien van eerste beklaagde en onbekenden, en dit wegens mogelijke sociaalrechtelijke misdrijven en feiten van mensenhandel.

Chronologisch nam het strafonderzoek een aanvang in maart 2020, toen 'B.I.' alias A.O. naar aanleiding van zijn bestuurlijke arrestatie verklaarde slachtoffer te zijn van slagen en verwondingen door eerste beklaagde Z.O.. Hij zou reeds één jaar voor Z.O. hebben gewerkt, en zou reeds eenmaal 1.500 euro ontvangen hebben, daar waar 1.000 euro per maand zou zijn afgesproken. Hij kon op zijn gsm een foto tonen met een gedeelte van de gevel en de poort van de werkplaats. Overeenkomstig zijn verklaring, eigenhandig geschreven in het Arabisch, zouden de slagen toegebracht zijn nadat 'B.I.' (A.O.) om geld vroeg. Het aanvankelijk proces-verbaal met notitienummer KO61.L1.005945/2020 bevindt zich in Kaft III, deelkaft 16. Het dossier rond de slagen met het verhoor van eerste en derde beklaagden bevindt zich in Kaft III, deelkaft 25.

Uit de Dimona-aangifte bleek dat slechts twee werknemers aangegeven werd, met name E.A. en K.Z. (uittreksel dd. 16 maart 2020).

Niettemin bleek uit verder onderzoek van de inspectiediensten dat, ondanks het gering aantal aangegeven werknemers, toch een aanzienlijke omzet werd gerealiseerd door de eenmanszaak van eerste beklaagde ('O.' – KBO (...)).

De echtgenote van eerste beklaagde, met name B.I. (huidige derde gedaagde) bracht haar attest 'basiskennis bedrijfsbeheer' in in de eenmanszaak van haar man, en had daarnaast ook een eigen vennootschap BV R. (KBO (...)).

'B.I.' alias A.O. werd op 3 september 2020 verhoord door de inspectiediensten. Hij mocht volgens zijn eigen verklaring na een kort gesprek beginnen te werken bij eerste beklaagde. Er werd hem een vluchtweg getoond voor het geval er controle zou zijn. Hij ging ook mee met eerste beklaagde om leveringen te verrichten. Eerste beklaagde gaf aan niemand arbeidscontracten en ze moesten veel werken. Wanneer moest worden betaald, werden vaak excuses gezocht door eerste beklaagde. 'B.I.' (A.O.) voelde zich uitgebuit.

Ook de BVBA A. kwam ter sprake in het verhoor van 'B.I.' alias A.O. en in het verslag van de inspectiediensten. Zaakvoerder van de vennootschap betrof H.H.. Op 10 september 2020 werd een korte observatie gehouden op het bedrijf.

2

Relevant waren minstens volgende onderzoeksresultaten:

Bij eerste beklaagde Z.O. werden volgens de opzoekingen in DOLSIS twee personen tewerkgesteld die effectieve werkprestaties hebben verricht in de periode 2019-2020. E.A. werkte er van 2 januari 2019 tot en met 31 januari 2020, met andere woorden gedurende ongeveer één jaar. K.Z. werkte er van 18 maart 2019 tot en met 31 maart 2019, zijnde nauwelijks een paar weken. Eén persoon werd Dimona gemeld maar verrichtte geen prestaties, zijnde G.R. (zie proces-verbaal 505947/2021 – Kaft III, afdelingsmap 4).

De eenmanszaak van eerste beklaagde Z.O., met handelsnaam "*O.*" en ondernemingsnummer (...), stond geregistreerd als 'groothandel in vlees van wild en gevogelte', met startdatum op 25 oktober 2017, en waarbij de vestigingseenheid op het adres in de (...) in gebruik werd genomen op 8 maart 2018. Zijn omzet bedroeg volgens de FOD Financiën 1.309.994,88 euro, exclusief btw. Een bedrag van 20.779,17 euro, exclusief btw, werd onder andere gefactureerd aan BVBA A..

Uit een CFI-melding bleek dat in 2018 een omzet van 583.541,10 euro werd aangegeven, in 2019 een totale omzet van 1.611.264,19 euro en in 2020 (trimester 1-3) een omzet van 147.818,77 euro.

De rekening van eerste beklaagde Z.O. vertoonde tussen 26.09.2018-31.08.2020 een creditomzet van 2.340.543,51 euro, waarvan 1.472.895,00 euro stortingen in cash (kaft III, onderkaft 15).

In de eenmanszaak van eerste beklaagde Z.O., bracht zijn echtgenote B.I. haar 'basiskennis bedrijfsbeheer' in. Zelf genoot zij van 1 mei 2013 tot en met 31 oktober 2017 en van 1 mei 2018 tot en met 31 augustus 2018 een leefloon van het OCMW.

De BVBA R. was niet gekend als werkgever.

Tijdens de huiszoeking op het adres te (...), met name in de woning van eerste en derde beklaagden en tevens de maatschappelijke zetel van R. werd een leveringsboek en een kasboek aangetroffen, waaruit een aantal klanten bleken, en waarbij bestellingen en prijzen werden beschreven (proces-verbaal 509753/2021).

De BVBA A. was in DOLSIS geregistreerd als bedrijf met tussen de 20 en 50 werknemers. (zie proces-verbaal 514123/2020).

Op 10 november 2020 verrichtte de FGP West-Vlaanderen een observatie op het bedrijf gelegen te Ingelmunster, dit van 17.15u-21.30u. Op 26 november 2020 werd een volgende observatie uitgevoerd, die duurde tot 27 november 2020 om 03.10u. Uit de observaties bleek dat er meer werknemers leken te werken dan officieel gemeld, dat er nachtelijke werkactiviteiten plaatsvonden, en er in de avond een groep werknemers toekwamen waarvan velen te voet of met de fiets kwamen (proces-verbaal 501843/2021).

3

In opdracht van de onderzoeksrechter werden observaties uitgevoerd op de adressen van de onderscheiden uitbatingen, waarbij vaststellingen werden verricht inzake tewerkstelling en de tijdstippen waarop de tewerkstelling plaatsvond.

Verder werden telefonievorderingen uitgevaardigd en werden afluistermaatregelen opgestart.

Op basis van de observaties in het kader van de bijzondere opsporingsmethodes (zie proces-verbaal 507607/2021) werd de auto van E.A. gespot op 10 juni 2021, die wegreed van het terrein. E.A. was op dat moment overigens niet Dimona gemeld, gezien dit enkel het geval was tijdens een periode in 2019-2020.

Uit het strafonderzoek bleek duidelijk dat eerste beklaagde Z.O. de feitelijke zaakvoerder was van R.. Zelf werd er hem een verbod opgelegd om nog activiteiten in persoonlijke naam te ontplooien, waarna de vennootschap R. werd opgericht, doch het nummer op naam van derde beklaagde B.I. werd de facto gebruikt door eerste beklaagde Z.O., die het gebruikte om actief te zijn in de kippenvlees-sector, die tijdens een gesprek van 7 mei 2021 sprak over de verlenging van een contract, en die vier personen aanstuurde om te gaan werken (proces-verbaal 505846/2021 – vijfdaags rapport tap). Eerste beklaagde bleek op zijn hoede te zijn voor politiediensten (proces-verbaal 506124/2021 – vijfdaags rapport tap).

Derde beklaagde B.I. heeft later in het onderzoek verklaard dat zij sinds 2004 niet meer gewerkt had. R. stond op haar naam maar zij werkte niet. R. werd opgericht toen "O." werd gesloten door het FAVV. Haar man Z.O. was de zaakvoerder van R.. Zij had haar diploma aan haar man gegeven om te kunnen beginnen met "O.". Ze kende niemand die voor haar man werkte, maar vroeger werkten daar wel twee werknemers.

De observaties werden vergeleken met de resultaten van de afluistermaatregelen.

Ook uit proces-verbaal 507607/2021 blijkt dat tweede beklaagde Z.S. intensief betrokken wordt bij de activiteiten. Zo blijkt dat eerste beklaagde Z.O. aan (zijn broer) tweede beklaagde Z.S. vroeg om naar de jongens te bellen in het kader van het werk (11.06.2021- 14.45u). Z.O. vroeg aan Z.S. om lege bakken van (...) klaar te leggen (11.06.2021- 16.05u). Z.O. vroeg aan E.B. om morgen vroeg te komen (11.06.2021- 21.22u.). Z.O. vroeg aan Z.S. of ze klaar waren, waarop Z.S. aan Z.O. vroeg hoeveel vlees ze moesten doen. Z.O. antwoordde 17 (14.06.2021-20.19u). Z.O. vroeg aan Z.S. om af te spreken met de jongens (16.06.2021-12.39u)

4

Op 25 juni 2021 werd een tussenkomst verricht met onder meer huiszoekingen.

Werknemers van de onderscheiden uitbatingen werden verhoord op 26 juni 2021. Uit de verhoren bleek evenzeer een betrokkenheid van Z.S. (tweede beklaagde), broer van Z.O., op de werkvloer.

Naar aanleiding van de huiszoeking te (...), zijnde in de loodsen die gehuurd werden door R., zag de politie enkele personen bezig met het uitladen van een lichte vrachtwagen. Wanneer deze personen de politie zagen, liepen er onmiddellijk een drietal personen de loods binnen. Twee personen, waaronder eerste beklaagde Z.O. bleven staan. De drie vluchtende personen liepen de loods aan de andere kant terug buiten en klommen over een muur. Eén van de vluchtenden betrof tweede beklaagde Z.S.. M.T. werd ter plaatse aangetroffen, en de vluchtende M.N. en L.R. hadden geen identiteitsdocumenten bij en liepen in de handen van de politie (proces-verbaal 506783/2021).

Naar aanleiding van de huiszoeking te (...), werden verscheidene aanwezigen aangetroffen die aan het werk waren. Eén iemand werd aangetroffen die zich verborgen had (proces-verbaal 507456/2021 – zie ook proces-verbaal 507649/2021). Twaalf personen bleken aan het werk te zijn, waarvan 1 iemand Dimona was gemeld. Slechts vier onder hen hadden een geldig verblijfsstatuut (proces-verbaal 507545/2021 (blz. 3/5)).

Telefoontoestellen werden uitgelezen en de uitlezingen werden geanalyseerd.

Ook de verdachten werden verhoord en naderhand herverhoord. De eerste, tweede en vierde beklaagden werden door de onderzoeksrechter aangehouden. Zij werden vervolgens door het onderzoeksgerecht in vrijheid gesteld onder voorwaarden.

In opdracht van de onderzoeksrechter werden berekeningen verricht van het wederrechtelijk vermogen in hoofde van de beklaagden.

5

Bij beschikking van de raadkamer van 25 oktober 2023 werden de beklaagden naar de correctionele rechtbank verwezen.

Ter terechtzitting dd. 19 januari 2024 werden conclusietermijnen bepaald.

Ter terechtzitting dd. 11 oktober 2024 kwamen de burgerlijke partijen aan het woord en vorderde het openbaar ministerie. Naar aanleiding van deze vordering werd de gebeurlijke toepassing van artikel 236 van het Sociaal Strafwetboek ten berde gebracht, reden waarom nieuwe conclusietermijnen werden bepaald.

Door het openbaar ministerie werd geconcludeerd op 6 november 2024.

Ter terechtzitting dd. 24 januari 2025 werd het debat gevoerd, waarna de debatten werden gesloten.

2. Beoordeling

2.1 Tenlastelegging A

1

De eerste en tweede beklaagden worden vervolgd wegens vermeende inbreuken op de aangifteverplichting in Dimona, dit met betrekking tot 9 werknemers.

De vierde beklaagde wordt vervolgd wegens vermeende inbreuken op de aangifteverplichting in Dimona, dit met betrekking tot 15 werknemers.

2

Eerste beklaagde Z.O. betwist niet dat L.R. en M.N. bij hem tewerkgesteld waren, hetgeen volledig in overeenstemming is met de strafinformatie.

Eerste beklaagde betwist dat anderen voor hem zouden gewerkt hebben. Anderen zouden 'vriendendiensten' verleend hebben en de geïncrimineerde periode zou te ruim en te weinig concreet zijn.

De rechtbank verwijst met betrekking tot de tewerkstelling van deze andere personen evenwel naar:
- de resultaten van de afluistermaatregel
- de resultaten van de uitlezing van het toestel van eerste beklaagde
- de verhoren van de werknemers

waaruit blijkt dat deze personen weldegelijk tewerkgesteld waren bij eerste beklaagde. Gesprekken en communicaties hadden betrekking op tewerkstelling, waarbij eerste beklaagde werkgeversgezag uitoefende.

Dat de feiten werden gepleegd binnen de geïncrimineerde periode, is evenzeer bewezen. Gezien niet duidelijk is wat de exacte tijdstippen waren waarop de tewerkstellingen van de onderscheiden werknemers hebben plaatsgevonden, werden deze feiten correct omschreven als 'op niet nader bepaalde tijdstippen' binnen de betreffende periode. Door deze activiteiten doelbewust niet te melden in Dimona en door clandestien en onder de radar te werken, heeft eerste beklaagde controle zoveel als mogelijk proberen uit te sluiten. De grote omzet en de omvangrijke bedragen die via de rekening circuleerden, gaven echter aan dat veel activiteit plaatsvond binnen de onderneming. Beklaagden hebben zich ter zake omtrent de hen ten laste gelegde feiten en de geïncrimineerde periode ter dege kunnen verdedigen.

De argumentatie omtrent de 'vriendendiensten' is ongeloofwaardig en overtuigt de rechtbank op basis van de strafgegevens geenszins. Binnen een commerciële omgeving dienen prestaties die duidelijk onder de noemer arbeid vallen conform de vigerende wetgeving gepaard te gaan met het respecteren van de verplichtingen die op de werkgever rusten.

De feiten onder de tenlastelegging A, zoals omschreven in de dagvaarding, met betrekking tot de negen werknemers, zijn bewezen in hoofde van eerste beklaagde.

3

Tweede beklaagde betwistte ter terechtzitting mondeling zijn betrokkenheid bij de feiten. Hij stelde dat de argumentatie die ter zitting naar voor werd gebracht door zijn broer, evenzeer voor hem gold. Hij stelde zelf illegaal tewerkgesteld te zijn, hij was naar eigen zeggen niet gedurende de volledige incriminatieperiode aanwezig geweest en was naar eigen zeggen niet de rechterhand van eerste beklaagde.

Tweede beklaagde is inderdaad de broer van eerste beklaagde, en zij werkten samen. Tweede beklaagde gaf opdrachten, en belde werknemers op om te komen werken. De rechtbank verwijst in dat kader naar de verhoren van werknemers en de uitgevoerde telefonie-maatregelen.

Tweede beklaagde Z.S. dient op basis van de strafgegevens als werkgever te worden beschouwd overeenkomstig art. 16 van het Sociaal Strafwetboek, en hij was zeer goed op de hoogte van de wijze waarop mensen werden tewerkgesteld.

Tweede beklaagde Z.S. werd verhoord op 26 juni 2021. Hij verklaarde zelf dat hij misschien één palet (met kippenvlees) naar binnen gebracht had voor zijn broer. *"Hij is mijn broer, misschien heb ik hem wel geholpen ja."* Iedereen liep weg, dus hij ook, verklaarde hij. Hij verklaarde gemiddeld zo'n twee keer per week mee te gaan naar de vleessnijderij van zijn broer. Verder verklaarde hij al zes maanden in België te zijn. *"Soms vraagt mijn broer mij om te helpen, dan doe ik dat. Ik kan hem geen 'neen' zeggen, want hij helpt mij ook."* Tweede beklaagde verklaarde enkel een Spaanse verblijfskaart te hebben, doch geen lopende asielaanvraag in België te hebben. Hij kreeg 30 à 40 euro per dag, en ging enkel mee als gezelschap. Wat de andere aangetroffen personen betrof, verklaarde hij: *"Ik weet dat zij daar werken met de kippen, maar ik weet niet wat zij precies doen."* Hij zag kippen binnenkomen en versneden terug buitengaan. Op de vraag waarom die mensen wegliepen: *"Omdat ze illegaal zijn. Eén van die mannen heeft papieren voor zes maanden denk ik."* Op de vraag hoelang hij al wist dat die mensen die bij zijn broer werkten illegaal waren*: Eén van hen ken ik nog van in Marokko, dit betreft M.N.. Ik wist dat hij geen papieren had toen hij uit Marokko kwam. Ik zag hem soms in Waregem bij een vriend."* Op de vraag of hij in de afgelopen vijf maanden steeds dezelfde mensen zag, antwoordde hij positief. Op de vraag of het zou kunnen dat er mensen uitgebuit worden omdat ze illegaal zijn en of hij besefte dat er misbruik van hem kon gemaakt worden, antwoordde hij: *"Het is daarom dat ik pas wil werken als mijn papieren in orde zijn."* En *"Ja ik besef dat."* Tweede beklaagde Z.S. ontkende dat hijzelf ook instructies gaf (zie proces-verbaal 507497/2021).

Uit de tapgesprek van 16 mei 2021 bleek dat Z.S. aanwezig was in Zulte en dit slechts drie tot vier maanden (zie proces-verbaal 505960/2021 – vijfdaags rapport tap). Z.S. ging ook mee naar de leveringen bij klanten en was aanwezig op de werkvloer tijdens de verwerking van vlees (zie proces-verbaal 506335/2021 – vijfdaags rapport tap). Z.S. was duidelijk iemand die het vertrouwen genoot van zijn broer (zie proces-verbaal 506537/2021 – vijfdaags rapport tap), en werd opgehaald door zijn broer en ontving geld (zie proces-verbaal 506528/2021, 506801/2021 en 507033/2021 – vijfdaagse rapporten tap).

Het is zodoende duidelijk dat de feiten onder de tenlastelegging A, zoals omschreven in de dagvaarding, met betrekking tot de negen werknemers, en in de mate zij de tweede beklaagde worden aangetegen, in hoofde van tweede beklaagde, die werkinstructies gaf en mensen ophaalde, evenzeer bewezen zijn.

4

Ten aanzien van de politiediensten verklaarde vierde beklaagde H.H. dat één van de aangetroffen mensen die aan het werk waren officieel aangegeven arbeid verrichtte, de anderen niet. *"De laatste 2 weken waren zij daar permanent 2 à 3 per week." "Iemand die verblijfsdocumenten heeft in België krijgt van mij een arbeidscontract. Iemand zonder verblijfsdocumenten laat ik in het zwart werken."* Op de opmerking dat tijdens observaties avond- en nachtwerk werd vastgesteld, verklaarde hij: *"Als ik mensen nodig heb 's nachts dan bel ik, meestal illegalen. Ik doe dit sedert de laatste 6 maanden." "Daarvoor was het eerder af en toe."* Vierde beklaagde wist dat 'H.' illegaal was. Z.O. kwam 3 keer per week om kippen bij vierde beklaagde. *"R. is Z.O."* Hij dacht dat Z.O. de zaakvoerder was van R.. Op de vraag hoelang vierde beklaagde reeds met zijn vennootschap werknemers zonder contract tewerkstelde, verklaarde hij *"Een jaar maar niet altijd."* En de periode met illegale personen was *"Hetzelfde."*. Relevant verklaarde hij evenzeer: *"Zonder het werk dat ik hen geef kunnen zij zichzelf soms moeilijk onderhouden. Als ik vandaag niet vrijgelaten wordt dan hebben zij ook geen werk meer."* (zie proces-verbaal 507652/2021).

Voor de onderzoeksrechter bevestigde vierde beklaagde H.H. dat hij werknemers zonder verblijfsstatuut had tewerkgesteld. Hij bevestigde dat naar aanleiding van de tussenkomst verscheidene personen werden aangetroffen die niet ingeschreven waren en die geen verblijfstitel hadden. Hij bevestigde dat zij tussen de 7 euro en 15 euro per uur kregen. Een ingeschreven werknemer werd ongeveer 15 euro per uur betaald. *"Iemand zonder documenten kun je niet inschrijven"*. Hij verklaarde dat hij evenwel nooit mensen verplicht had om te komen werken. De Firma 'O.' was een klant van hem. En de firma R. *"is eigenlijk dezelfde firma, vroeger was dat 'O.'. Zij kopen, denk ik ongeveer voor 5% bij mij"*. Hij kende de vrouw van eerste beklaagde Z.O., zijnde derde beklaagde B.I., maar hij had nooit met haar samengewerkt. *"Nee, altijd met Z.O."*

De afluistermaatregel toonde aan dat vierde beklaagde H.H. ook mensen opbelde om terstond te komen (proces-verbaal 507219/2021 – vijfdaags rapport tap).

De feiten onder de tenlastelegging A, zoals omschreven in de dagvaarding met betrekking tot de vijftien werknemers, en in de mate zij de vierde beklaagde worden aangetegen, zijn bewezen in hoofde van vierde beklaagde.

2.2 Tenlastelegging B

De eerste en tweede beklaagden worden vervolgd wegens vermeende tewerkstelling van buitenlandse onderdanen zonder verblijfsvergunning, dit met betrekking tot 6 werknemers.

De vierde beklaagde wordt vervolgd wegens vermeende tewerkstelling van buitenlandse onderdanen zonder verblijfsvergunning, dit met betrekking tot 11 werknemers.

Uit de strafinformatie, meer bepaald de verificatie die de politiediensten hebben verricht bij onder meer de dienst vreemdelingenzaken, blijkt dat de werknemers die nominatim werden vermeld, buitenlandse onderdanen waren die niet toegelaten of gemachtigd waren tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België. Met betrekking tot de tewerkstelling kan worden verwezen naar de overwegingen onder de tenlastelegging A.

2.3 Tenlastelegging C

De eerste en tweede beklaagden worden vervolgd wegens het vermeend nalaten om voorschotten van sociale zekerheidsbijdragen te storten aan de RSZ, dit met betrekking tot 4 werknemers.

De vierde beklaagde wordt vervolgd wegens wegens het vermeend nalaten om voorschotten van sociale zekerheidsbijdragen te storten aan de RSZ, dit met betrekking tot 6 werknemers.

Uit de strafinformatie blijkt dat voor de werknemers inderdaad geen (voorschotten van de) sociale zekerheidsbijdragen werden gestort aan de RSZ. Met betrekking tot de tewerkstelling kan worden verwezen naar de overwegingen onder de tenlastelegging A.

2.4 Tenlastelegging D

1

De eerste en tweede beklaagden worden bij samenhang (art. 155 Ger.W.) vervolgd wegens vermeende feiten van mensenhandel met verzwarende omstandigheden, dit ten nadele van 6 slachtoffers.

De vierde beklaagde wordt bij samenhang (art. 155 Ger.W.) vervolgd wegens vermeende feiten van mensenhandel met verzwarende omstandigheden, dit ten nadele van 11 slachtoffers.

De slachtoffers die door het openbaar ministerie weerhouden werden, betreffen de personen die onder tenlastelegging B als betrokken werknemers ('niet toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België') werden aangemerkt.

2

Eerste beklaagde betwist de feiten onder de tenlastelegging D.

Tweede beklaagde betwist de feiten onder de tenlastelegging D.

Derde beklaagde betwist de feiten onder de tenlastelegging D.

Er dient voor elk van de verdachten te worden afgewogen of de voorhanden zijnde gegevens een voldoende redelijk verantwoorde zekerheid geven dat deze beklaagde de feiten heeft gepleegd (materieel element) en er schuldig aan is (moreel element), dan wel of er sprake is van gerede twijfel, zodat één of meerdere beklaagden dienen te worden vrijgesproken.

Bij de beoordeling van de feiten dient de rechtbank zich te laten leiden door de innerlijke overtuiging. Diezelfde innerlijke overtuiging, als leidmotief van de strafrechtelijke besluitvorming, kan worden omschreven als het resultaat van de vrije bewijswaardering door de rechter. De rechter beoordeelt met andere woorden in beginsel vrij de bewijswaarde die hij aan een bepaald bewijselement toekent, met dien verstande dat het moet gaan om op regelmatige wijze ingewonnen en verkregen bewijselementen die daarenboven aan de tegenspraak van partijen werden onderworpen. Deze regel houdt in dat de rechter van elk element de geloofwaardigheid meet en gebeurlijk een keuze maakt met betrekking tot die elementen die hij doorslaggevend vindt. De overtuiging van de rechtbank kan stoelen op zekere en precieze vermoedens, op voorwaarde dat zij gesterkt zijn door overeenstemmende elementen en niet afgeleid zijn uit andere vermoedens.

3

Artikel 433quinquies §1 3° Sw. bepaalt:

> *"Levert het misdrijf mensenhandel op, de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, het nemen of de overdracht van de controle over hem met als doel:*
> *1°...*
> *2°...*
> *3° het verrichten van werk of het verlenen van diensten, in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid;*
> *4°...*
> *5°...*
>
> *Behalve in het in 5 bedoelde geval is de toestemming van de in het eerste lid bedoelde persoon met de voorgenomen of daadwerkelijke uitbuiting van geen belang."*

De rechtbank hanteert volgende principes:

- Het materieel bestanddeel van het misdrijf mensenhandel betreft de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, het nemen of de overdracht van de controle over hem. De term 'werving' dient in zijn normale betekenis te worden begrepen en die houdt niet in dat de aangeworven persoon daartoe moet worden aangezocht. De loutere vaststelling dat een beklaagde en/of een bedrijf de betrokken werknemers in dienst heeft genomen opdat ze hem en/of zijn bedrijf hun arbeidskracht zouden ter beschikking zouden stellen, volstaat om te besluiten dat er sprake is van werving. De termen 'vervoer', 'overbrenging', 'huisvesting' en 'opvang' spreken voor zich. Met het 'nemen of de overdracht van de controle' wilde de wetgever elke creatieve manier opvangen van overwicht of macht van iemand op of over een ander.

- Het moreel bestanddeel van het misdrijf mensenhandel wijst op de doelstelling van de uitbuiting, te weten het verrichten van werk of het verlenen van diensten in omstandigheden die strijdig zijn met de menselijke waardigheid. Dit bijzonder opzet kan wel worden afgeleid uit de materiële feiten, zoals ze zich voordoen of hebben voorgedaan.

- De wetgever heeft niet bepaald wat onder 'omstandigheden in strijd met de menselijke waardigheid' moet worden begrepen. Deze omschrijving heeft betrekking op de essentie van de menselijke natuur. De kwaliteit van het behoren tot de mensheid moet worden gespecificeerd. Ze presenteert zich als de symbolische verzameling van alle gezamenlijke elementen van de mens. Het aantasten van de menselijke waardigheid is dus het "verlagen" van de menselijke kwaliteit van een persoon of een groep mensen. Het aantasten van de menselijke waardigheid komt meer bepaald neer op het "neerhalen" van wat de menselijke natuur karakteriseert, namelijk het lichamelijk en geestelijk vermogen. Onder lichamelijk vermogen dient te worden begrepen: het zich vrij bewegen, het in zijn noden kunnen voorzien, zich verzorgen, en andere. Het gaat hierbij dus om de fysieke capaciteit om op vrije en gelijke wijze in zijn essentiële noden te voorzien. Onder geestelijk vermogen dient te worden begrepen: het gelijke intellectueel en sociaal mobiliseerbaar vermogen binnen een maatschappij.

- De arbeidsomstandigheden waarmee buitenlandse werknemers in hun thuisland genoegen moeten nemen zijn niet de norm om al dan niet te kunnen spreken van een tewerkstelling in strijd met de menselijke waardigheid. Het zijn de Belgische vigerende tewerkstellingsvoorwaarden die ter zake het benchmark uitmaken, waaraan de situatie van de buitenlandse werknemers moet worden getoetst.

- De uitbuiting in het kader van mensenhandel is vaak het gevolg is van een berekende beslissing, waarbij de mensenhandelaar controle bekomt over de situatie van het slachtoffer en waarbij het slachtoffer in een afhankelijke positie zit en moeilijk de eigen omstandigheden kan veranderen.

- De wetgever heeft expliciet bepaald dat de toestemming van het slachtoffer met de voorgenomen of daadwerkelijke uitbuiting van geen belang is. De toestemming kan met andere woorden het misdrijf niet verhinderen, en het loutere feit dat mensen aanvaarden om te leven en werken in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid, is niet van belang.

- Enige vorm van dwang is geen wettelijk bestanddeel van het basismisdrijf meer, maar levert een verzwarende omstandigheid op waarvoor vervolging kan worden ingesteld. De modi operandi gaven in een ver verleden vaak aanleiding tot discussie en daarom heeft de wetgever er de voorkeur aan gegeven het debat over de modi operandi op het niveau van de verzwarende omstandigheden te laten voeren.

- Algemeen kan worden gesteld dat het tewerkstellen van werknemers op een wijze dat ze economisch uitgebuit worden, een tewerkstelling is die strijdig is met de menselijke waardigheid als bedoeld in artikel 433quinquies, § 1, 3° Sw.

- De rechtbank beoordeelt soeverein of de werkomstandigheden al dan niet strijdig zijn met de menselijke waardigheid. Daarbij worden alle elementen die voorhanden zijn in het strafdossier in ogenschouw genomen. Het weze duidelijk dat zwartwerk, of zelfs de illegale tewerkstelling van een buitenlandse onderdaan, zich niet zomaar vereenzelvigt met economische uitbuiting via arbeid. *Niet-limitatief* kan verwezen worden naar bepaalde arbeidsomstandigheden die als gevolg kunnen hebben dat werknemers niet langer in staat zijn om op vrije en gelijke wijze in hun essentiële noden te voorzien. Wat het loon betreft, kan een loon dat kennelijk niet in verhouding staat tot het zeer grote aantal verrichte arbeidsuren, eventueel zonder rustdag, of het (moeten) verstrekken van niet-betaalde diensten worden omschreven als een (aanwijzing voor) arbeidsomstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid. Wanneer het loon lager ligt dan het gemiddeld maandelijks minimuminkomen zoals bedoeld in (een in de Nationale Arbeidsraad gesloten) CAO, kan dit voor de feitenrechter een aanwijzing uitmaken voor economische uitbuiting, doch steeds dient het totaalbeeld te worden beschouwd. Er kan ook sprake zijn van arbeidsomstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid wanneer één of meer werknemers werken in een arbeidsklimaat dat kennelijk niet in overeenstemming is met de normen opgelegd inzake welzijn op het werk.

- Dat artikel 433quinquies Strafwetboek handelingen bestraft die bedoeld zijn om één of meerdere personen arbeid te laten verrichten in strijd met de menselijke waardigheid, kan in de Belgische rechtsorde niet los gezien worden van artikel 23 van de Grondwet dat bepaalt dat iedereen het recht heeft om een menswaardig leven te leiden, hetgeen inzonderheid ook de volgende rechten omvat:
    - het recht op billijke arbeidsvoorwaarden en op een billijke beloning;
    - het recht op informatie, overleg en collectief onderhandelen;
    - het recht op sociale zekerheid;
    - het recht op bescherming van de gezondheid.

Artikel 23 Gw. verankert met andere woorden het beginsel dat arbeid waardig moet zijn. Arbeid is waardig wanneer deze kan worden verricht in omstandigheden van vrijheid, billijkheid en veiligheid.

Het openbaar ministerie heeft in casu vervolging ingesteld voor het misdrijf mensenhandel, met de verzwarende omstandigheden omschreven in:

- art. 433sexies lid 1, 1° Sw. (gezag over slachtoffer)
- art. 433septies lid 1, 2° Sw. (misbruik kwetsbare toestand slachtoffer)
- art. 433septies lid 1, 6° sw. (gewoonte)

4

Toegepast op de strafinformatie blijkt dat de feiten onder de tenlastelegging D, zijnde het basismisdrijf mensenhandel met de verzwarende omstandigheden, bewezen zijn in hoofde van de *eerste en tweede beklaagden*.

Het openbaar ministerie heeft in de dagstellende dagvaarding indicatoren opgesomd die, samen gelezen en getoetst aan de inhoud van het strafdossier, inderdaad het bewijs opleveren van de feiten onder de tenlastelegging D wat hen beiden betreft.

Dat de personen die aangemerkt werden als slachtoffer van mensenhandel, de mensen zijn die onder de tenlastelegging B als werknemers werden aangeduid, is uiteraard geen toeval.

Het lot van de slachtoffers, vaak zonder geldige verblijfstitel, lag volledig in de handen van eerste en tweede beklaagden, die kennelijk bereid waren hen te werk te stellen, doch die meteen ook beslisten in welke arbeidsomstandigheden zij zouden worden tewerkgesteld. Slachtoffers werden heimelijk tewerkgesteld, waren niet officieel gemeld, en hadden zodoende ook geen sociaal statuut of sociale bescherming. Zij werden manifest onderbetaald, waren onderworpen aan de willekeur van beklaagden wat hun arbeidsuren betrof, hadden geen garantie op tewerkstelling gezien zij op afroep ter beschikking dienden te zijn, waren niet beschermd in geval van ziekte, noch was voorzien in een arbeidsongevallenverzekering voor het geval er zich een arbeidsongeval zou voordoen en er waren onvoldoende veiligheidsmaatregelen getroffen.

Dat slachtoffers de opdracht kregen op de loop te gaan bij controle, onderlijnt dat beklaagden zeer goed wisten waarmee ze bezig waren. Het onderlijnt evenzeer de schrik die bij de slachtoffers aanwezig was, namelijk – rekening houdend met hun verblijfsstatuut – om teruggestuurd te worden naar hun land van herkomst. L.R. liet merken dat alles beter was dan Marokko. In dergelijke omstandigheden zijn mensen 'bereid' tot alles, waarvan door de beklaagden misbruik is gemaakt.

L.R. sprak enkel Arabisch en had een dossier lopende omtrent zijn regularisatie. Hij had geen opleiding gehad en was op het moment van de controle in pauze. Hij was er met de broers Z. (Z.O en Z.S.), M.N. en T.. Hij kende Z.O. van vroeger "*hij woonde niet zo ver van ons in Marokko*". Hij werd aan 8 euro per uur betaald, wat neerkwam op 100 euro per week en Z.O. belde wanneer hij moest werken. Z.O. heeft over het loon beslist. Hij werd cash betaald. "*Als ik mijn papieren krijg dan wil ik legaal aan het werk gaan.*" Z.S. versneed het vlees volgens L.R. (proces-verbaal 507519/2021).

M.N. sprak enkel Arabisch en had geen documenten. "*De broer van Z.O., Z.S. zegt mij wat ik moet doen ter plaatse.*" "*Ik denk dat hij een grotere rol heeft want zijn broer is de eigenaar. Tijdens het werk zegt Z.S. ook doe dit, doe dat. De anderen zeggen mij niet wat ik moet doen. Iedereen luistert naar Z.S..*" "*Z.S. is altijd binnen en Z.O. is altijd buiten.*" Verder verklaarde hij: "*En ik weet dat Z.S. zijn broer is en dat Z.S. meewerkt met het bedrijf. Het is hun ding, zij werken altijd samen. Ik weet niks over Z.S.. Wij werken gewoon samen. Z.S. geeft de opdrachten ter plaatse. Hij zegt jij moet dit doen, jij moet dat doen.*" Het gebeurde meestal dat Z.S. hem opbelde om te werken. Z.O. "*weet dat ik niet in het bezit ben van documenten.*" Verder: "*Hij heeft gezegd lopen lopen dus ik heb gelopen.*" Hij verdiende 7 euro per uur. Z.O. heeft letterlijk gezegd: "*Hij heeft het letterlijk gezegd zeven euro, als het goed is, dan is het goed, is het niet goed dan mag je vertrekken.*" "*Ik kan amper leven met het geld dat ik nu heb.*" De instructies omtrent eten waren: "*Z.S. zei altijd dat er één iemand naar buiten moest gaan en niet in ene keer. De reden is dat er geen vertraging zou zijn op het werk.*" Er bleek ook geen toilet te zijn op het werk. Hij sloot zijn verhoor af met: "*Er is geen andere optie voor mij.*" (proces-verbaal 507550/2021)

In zijn conclusie verwijst eerste beklaagde naar de beweerde afwezigheid van enige vorm van 'dwang'. De kwestie is niet ad rem, gezien de rechtbank zich op dat punt niet dient uit te spreken. Eerste beklaagde moet zich bij gebreke aan vervolging door het openbaar ministerie immers niet verantwoorden voor de verzwarende omstandigheid van de dwang (art. 433septies lid 1, 3°).

Dat slachtoffers niet werden gerecruteerd uit het buitenland, maar daarentegen reeds in België waren toen zij werden tewerkgesteld, is niet relevant voor de bewezenverklaring van het misdrijf.

Eerste beklaagde stelt in conclusie dat werknemers goed zouden behandeld geweest zijn. Doch ook wanneer een werknemer zou hebben verklaard dat eerste beklaagde hem zou behandelen als een vriend, hem zou hebben geholpen en goed met hem zou omgaan (cfr. verklaring L.R.), dan nog behoort de beoordeling omtrent de werkomstandigheden, en de vraag of deze al dan niet strijdig waren met de menselijke waardigheid, tot de soevereine appreciatiebevoegdheid van de rechtbank. Waar, zoals gesteld, de toestemming van het slachtoffer met de voorgenomen of daadwerkelijke uitbuiting van geen belang is, impliceert dit dat de rechtbank deze werkomstandigheden op basis van de concrete strafgegevens dient te beoordelen. Ook deze zogezegde 'tevreden' werknemer kreeg immers een heel lage vergoeding, was zich niet eens bewust van het feit dat hij in werkelijkheid recht had op een hogere vergoeding en was zich evenmin bewust van het feit dat hij geen sociale bescherming genoot.

Onwetend omtrent de ganse situatie, was eerste beklaagde Z.O. allerminst. Tijdens zijn eindverhoor verklaarde eerste beklaagde Z.O. dat hij de situatie kent van de mensen zonder papieren. "*Ik heb dezelfde situatie meegemaakt en ik wilde hen gewoon helpen.*" Hij bevestigde dat E.A. en K.Z. voor hem hadden gewerkt als bestuurders / chauffeurs. Anders werkten er geen mensen bij hem. Waar hij eerst verklaarde dat er gewoon kippen werden gekocht en verkocht, erkende hij iets verder in zijn verhoor dat M.N. en L.R. er waren om te helpen de kip in stukken te snijden of de botten te verwijderen van het vlees, waardoor er dus toch sprake was van verwerking (blz. 7). M.N. werkte volgens eerste beklaagde Z.O. maximum vier weken voor hem, drie keer per week voor 2 uur per dag, waarvoor hij 9 tot 10 euro per uur kreeg. Voor L.R. gold hetzelfde systeem (blz. 10-11).

Voor tweede beklaagde Z.S. geldt dat hij wist dat mensen wegliepen omdat ze illegaal waren. Omtrent M.N. wist hij dat hij geen papieren had toen hij uit Marokko kwam, omdat hij M.N. nog kende van in Marokko. Op de vraag of het zou kunnen dat er mensen uitgebuit worden omdat ze illegaal zijn en of hij besefte dat er misbruik van hem kon gemaakt worden, antwoordde hij: "*Het is daarom dat ik pas wil werken als mijn papieren in orde zijn.*" En "*Ja ik besef dat.*" (zie proces-verbaal 507497/2021).

Voorts kan worden verwezen naar de verklaring van A.O., die hierboven reeds werd beschreven, waarbij het beeld dat door burgerlijke partij A.O. werd voorgehouden, tijdens het latere onderzoek werd bevestigd. Er was sprake van clandestiene tewerkstelling, uitgevoerd in een loods in een woonwijk.

In zijn verweer legt eerste beklaagde kennelijk de nadruk op de persoon van A.O. en op de verklaringen die hij aflegde, doch de rechtbank stelt vast dat er los van de elementen die tijdens deze verklaringen worden aangereikt, nog tal van andere bewijselementen in het strafbundel steken die het bewijs vormen van de strafbare feiten die aan eerste beklaagde worden ten laste gelegd. Eerste beklaagde recruteerde doelbewust mensen van Marokkaanse nationaliteit en daarbij bijna uitsluitend mensen zonder verblijfsstatuut in België.

Ook de verzwarende omstandigheden zijn aangetoond.

Dat de beklaagden gezag hadden over de slachtoffers, staat vast.

De slachtoffers verkeerden allen in een precaire administratieve of sociale toestand, zodat zij in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze hadden dan zich te laten misbruiken. De precaire verblijfsstatus van de werknemers blijkt evenzeer uit het feit dat de personen zonder wettig verblijf in het Rijk na de tussenkomst op 25 juni 2021 vanwege de Dienst Vreemdelingenzaken het bevel (of de herbevestiging van dit bevel) kregen om het grondgebied te verlaten (kaft II, onderkaft 36).

Tevens werd door de beklaagden van de betrokken activiteit een gewoonte gemaakt, rekening houdend met het aantal slachtoffers en de periode waarbinnen de feiten gebeurden.

De overige opwerpingen van eerste beklaagde in conclusies zijn niet van aard om hoger vermelde vaststellingen te ontzenuwen en/of om hierover anders te beslissen.

5

Toegepast op de strafinformatie blijkt dat de feiten onder de tenlastelegging D, zijnde het basismisdrijf mensenhandel met de verzwarende omstandigheden, bewezen zijn in hoofde van de *vierde beklaagde*.

Het openbaar ministerie heeft in de dagstellende dagvaarding indicatoren opgesomd die, samen gelezen en getoetst aan de inhoud van het strafdossier, inderdaad het bewijs opleveren van de feiten onder de tenlastelegging D wat hem betreft.

Verhoren van werknemers spreken vaak voor zich, en geven blijk van dezelfde uitbuitingsindicatoren, die telkens opnieuw naar voor komen.

K.A. had geen identiteitsdocumenten en had in het Rijk geen vaste woonplaats. Hij was normaliter kapper, maar was bij de tussenkomst een kippenborst aan het fileren. Hij moest "*goed kijken en proberen iemand anders na te doen*". Er werkten iedere keer een 10-tal mensen. Nieuwkomers hadden geen inspraak over de locatie waar moest gewerkt worden. Er was nog niet besproken hoeveel hij zou verdienen (proces-verbaal 507513/2021).

E.E. had niks van documenten en werkte er al anderhalve maand. Het voorstel was om voor 7 euro per uur te werken. "*Ik denk dat mijn loon zo is omwille van mijn situatie.*" (proces-verbaal 507546/2021)

A.Z. verklaarde zich in te laten met de financieel werk binnen het bedrijf. Hij verdiende 6 euro per uur. *"H.H. zou mijn loon wel nog verhogen naar 7 euro/uur. Hij deelde me echter geen concreet tijdstip mee."* (proces-verbaal 507811/2021)

A.R. had geen documenten in België. Hij werkte reeds drie jaar en twee maanden op die locatie waar hij aangetroffen was tijdens de tussenkomst. In verband met zijn 'tevredenheid' omtrent het werk: *"Ik heb geen andere keuze. Ik doe mijn werk graag."* Vierde beklaagde H.H. wist dat hij geen documenten had. Hij verdiende 7 euro/uur, weekdag of weekend. Hij verklaarde niet tevreden te zijn met zijn loon maar eens te meer: *"Ik heb geen andere keuze."* (proces-verbaal 507846/2021)

B.A. verklaarde niet te zijn betaald in A. (proces-verbaal 508174/2021).

A.Y. verklaarde 7 euro per uur te hebben verdiend. *"Niettegenstaande ik dit een te laag loon vond, aanvaardde ik het. Ik werkte nu eenmaal in het zwart."* Vierde beklaagde H.H. controleerde alles via camera's. Als iemand slecht werk leverde, werd hij door vierde beklaagde opgeroepen en moest hij stoppen met werken. *"Als je tegenspreekt tegen H.H., sta je direct op straat."* Hij had schrik van vierde beklaagde: *"Ja, hij is een machtig man, hij kan alles doen."* (proces-verbaal 509280/2021).

E.N. had geen opleiding gevolgd en kwam clandestien naar België. Hij was niet tevreden over zijn werk omdat hij geen zekerheid had, hij had de indruk dat misbruik van hem werd gemaakt omdat hij geen papieren had. Hij kreeg onderrichtingen voor het geval er controle zou zijn. Hij kwam niet toe met zijn loon, en waar hij geen vaste verblijfsplaats had, zou hij zelfs in de nachtopvang verbleven hebben. Ook hij gaf tijdens zijn verhoor te kennen dat hij eigenlijk geen andere keuze had.

Q.O. werkte niet graag bij vierde beklaagde waarbij hij over misbruik sprak. Hij had geen inspraak wat zijn werkuren betrof, wist niet hoeveel hij verdiende, en uit communicaties met vierde beklaagde (na analyse GSM – proces-verbaal 509085/21) bleek dat hij laat instructies kreeg om te werken.

E.M. verklaarde nog niet betaald te zijn geworden. Eigenlijk wist hij niet wat hij zou verdienen. Hij had kennelijk ook medische problemen. Hij kende het verschil tussen officieel werken en niet-officieel, gezien zijn broer officieel bij vierde beklaagde werkte.

D.M., die zowel bij eerste als bij vierde beklaagde werkte, verklaarde dat bij verwondingen door messen geen verband voorzien was, wel plastic die als verband kon worden aangebracht. Er werd wel onderscheid gemaakt met de mensen die wel verblijfsdocumenten hadden, omdat die handschoenen konden gebruiken (zie ook proces-verbaal 509836/22).

Tijdens zijn eindverhoor verklaarde vierde beklaagde H.H. dat bepaalde personen zullen gehoord hebben dat ze tijdens verhoor konden zeggen dat ze niet tevreden waren met de werkomstandigheden om zo kans te maken op verblijfsdocumenten. Om die reden vond hij dat die verklaringen eigenlijk vals waren om verblijfsdocumenten te krijgen (proces-verbaal 500658/2023).

De rechtbank heeft geen redenen om te twijfelen aan de waarachtigheid van de verklaringen van de slachtoffers, die inhoudelijk congruente verklaringen aflegden waarin uitbuitingsindicatoren heel frequent naar voor kwamen.

Vierde beklaagde verklaarde tijdens het onderzoek in Marokko zes appartementen te hebben, namelijk één om in te wonen en vijf om te verhuren. Ter terechtzitting verklaarde vierde beklaagde hier een huis te hebben dat volledig afbetaald was, en in Marokko had hij naar eigen zeggen maar één huis. Zijn familie had het naar eigen zeggen slecht in Marokko. Kennelijk zou ook – rekening houdend met zijn aangepaste versie omtrent zijn onroerend bezit – kunnen getwijfeld worden aan de waarachtigheid van de gezegdes van vierde beklaagde, doch hij is uiteraard vrij om verklaringen af te leggen en zijn verdediging te organiseren op de wijze die hij het meest passend acht, zonder dat dit hem ten kwade kan worden geduid.

Ook de verzwarende omstandigheden zijn aangetoond in hoofde van de vierde beklaagde.

Dat de vierde beklaagde gezag had over de slachtoffers, staat vast.

De slachtoffers verkeerden allen in een precaire administratieve of sociale toestand, zodat zij in feite geen andere echte en aanvaardbare keuze hadden dan zich te laten misbruiken. De rechtbank verwijst naar het proces-verbaal 510953/22 met een overzicht van de werknemers, aangetroffen naar aanleiding van de tussenkomst of ingevolge telefonie-onderzoek, met vermelding van hun verblijfsstatus. Veelal ging het over personen die volgens de dienst vreemdelingenzaken illegaal in het land waren (Kaft IV, onderkaft 10).

Tevens werd door de beklaagden van de betrokken activiteit een gewoonte gemaakt, rekening houdend met het aantal slachtoffers en de periode waarbinnen de feiten gebeurden.

De rechtbank neemt voor de slachtoffers van mensenhandel, met het oog op de bewezenverklaring en latere straftoemeting, de concrete periodes in acht waarin zij gewerkt hebben in omstandigheden in strijd met de menselijke waardigheid. Waar vierde beklaagde in zijn argumentatie lijkt aan te geven dat bepaalde personen een keuze zouden gehad hebben om al dan niet in dergelijke omstandigheden aan het werk te gaan, is de rechtbank van oordeel dat deze personen ter zake geen rechtens gerechtvaardigde keuze hadden. De essentiële vraag is immers niet of mensen 'een' keuze hadden in de ruimste zin van het woord, doch wel of zij een 'echte en aanvaardbare keuze' hadden. Rekening houdend met alle strafgegevens, blijkt dat de slachtoffers die werden vermeld onder de tenlastelegging D geen dergelijke echte en aanvaardbare keuze hadden.

2.5 Tenlastelegging E

De derde beklaagde wordt bij samenhang (art. 155 Ger.W.) vervolgd wegens vermeende mondelinge bedreigingen met een aanslag op personen of op eigendommen, waarop een criminele straf is gesteld, dit ten nadele van A.O. (alias B.I.).

Deze tenlastelegging heeft betrekking op het feit dat derde beklaagde zou aangebeld hebben bij de zus van A.O., waarbij zij zou gezegd hebben dat hij zijn klacht moest intrekken. In het andere geval, 'dan zou er iets gebeuren'. Via Payoke zou deze informatie bij de lokale politie terechtgekomen zijn, die hiervan een proces-verbaal heeft opgesteld.

De rechtbank is van oordeel dat niet kan worden uitgemaakt of er bedreigingen zijn geuit door derde beklaagde.

De regel volgens welke twijfel in het voordeel van de beklaagde geldt, is een corollarium van het vermoeden van onschuld.

Derde beklaagde wordt vrijgesproken voor de betreffende tenlastelegging.

3. Straftoemeting

3.1 Vooraf

De rechtbank stelt vast dat, wat betreft de tenlastelegging A de straffen van het sanctieniveau 4 gewijzigd zijn door de wet van 15 mei 2024 houdende wijziging van het sociaal strafrecht en diverse arbeidsrechtelijke bepalingen.

Het sanctieniveau 4 wordt nu strenger bestraft dan voordien, zodat de rechtbank overeenkomstig artikel 2, tweede lid Strafwetboek de vroegere mildere strafbepaling toepast.

De rechtbank stelt vast dat het sanctieniveau voor de tenlastelegging C ingevolge voornoemde wet van niveau 2 op niveau 3 werd gebracht.

Ook ter zake pas de rechtbank overeenkomstig artikel 2, tweede lid Strafwetboek de vroegere mildere straf toe.

3.2 Algemeen

De eerste, tweede en vierde beklaagden pleegden sociaalrechtelijke misdrijven die objectief gezien ernstig zijn.

Het tijdig en stipt melden van een indiensttreding van een werknemer is een absolute vereiste om de handhaving van de sociale wetgeving mogelijk te maken. Het is de meest essentiële verplichting ter bestrijding van zwartwerk en sociale fraude en waarborgt ook dat de werknemers de sociale rechten kunnen genieten waarvan zij titularis zijn.

Het is evenzeer primordiaal dat personen die op het Vlaamse grondgebied worden tewerkgesteld, minstens toegang hebben tot de Vlaamse arbeidsmarkt. Wanneer slachtoffers niet over een verblijfstitel beschikten, is de stap naar uitbuiting snel gezet.

Dat deze beklaagden daarenboven feiten van mensenhandel met verzwarende omstandigheden pleegden, getuigt van een bedenkelijke ingesteldheid. Hun praktijken waren erop gericht de arbeidskracht van deze personen te laten renderen, zonder enige aandacht voor de waardigheid van de arbeidsomstandigheden. De beklaagden veronachtzaamden doelbewust de basiswaarden die gelden in onze samenleving bij het laten en doen verrichten van arbeid door een andere persoon.

De straftoemeting moet niet alleen de vergeldingsbehoefte dienen maar ook de preventie. De op te leggen straf moet dan ook van aard zijn beklaagden ervan te weerhouden zich in de toekomst nog aan dergelijke feiten schuldig te maken, hen aan te sporen tot meer verantwoordelijkheidsbesef en tot het naleven van de wet.

De straftoemeting moet voorts worden bepaald, gelet op de aard en de objectieve ernst van de bewezen verklaarde feiten, de begeleidende omstandigheden en de persoonlijkheid van beklaagden, zoals die blijkt uit het strafdossier, hun strafrechtelijk verleden, hun gezinstoestand en hun arbeidssituatie, voor zover bekend.

Hieronder individualiseert de rechtbank de straftoemeting.

3.3 Eerste beklaagde

Eerste beklaagde is een man, geboren in (...).

Er werd hem in 2020 opschorting van de uitspraak van de veroordeling verleend wegens inbreuken op de drugwetgeving. Voor het overige beschikt hij over een blanco strafregister.

De in hoofde van eerste beklaagde bewezen verklaarde feiten zijn met elkaar verbonden door eenheid van misdadig opzet, zodat overeenkomstig artikel 65 lid 1 Strafwetboek slechts één straf wordt opgelegd, namelijk de zwaarste.

Eerste beklaagde maakte er kennelijk een gewoonte van om heimelijk te werken met niet-ingeschreven werknemers, waarvan velen niet toegelaten of gemachtigd waren tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België. Hij haalde daarbij met zijn ondernemingen grote omzetcijfers, en gezien hij zijn werknemers economisch uitbuitte, streek hij daarbij wederrechtelijke gelden op.

Eerste beklaagde dient een duidelijk signaal te krijgen.

De hierna bepaalde straf is passend om de gepleegde feiten te bestraffen en eerste beklaagde ervan te weerhouden in de toekomst nieuwe misdrijven te plegen.

3.4 Tweede beklaagde

Tweede beklaagde is een man, geboren in (...).

Hij is de broer van eerste beklaagde en heeft zelf geen verblijfstitel in België.

Tweede beklaagde heeft een blanco strafregister.

De in hoofde van tweede beklaagde bewezen verklaarde feiten zijn met elkaar verbonden door eenheid van misdadig opzet, zodat overeenkomstig artikel 65 lid 1 Strafwetboek slechts één straf wordt opgelegd, namelijk de zwaarste.

Tweede beklaagde verklaarde ter terechtzitting bij monde van zijn raadsman dat hij enige tijd in voorhechtenis verbleef, waarbij hij nu was uitgewezen. Ondergeschikt, rekening houdend met de in hoofdorde gevraagde vrijspraak, verzocht hij de rechtbank om de eventuele gevangenisstraf te beperken tot de ondergane voorlopige hechtenis.

Tweede beklaagde heeft, in vergelijking met eerste beklaagde, een beperkter aandeel in het geheel, maar hij was duidelijk aan zet wanneer zijn broer afwezig was. Anderzijds stelt de rechtbank ook vast dat tweede beklaagde zelf illegaal in het Rijk was, en zich binnen de organisatie van de onderneming in een ondergeschikte positie bevond ten aanzien van zijn broer.

Tweede beklaagde heeft mondeling en zonder verwijzing naar enige periodes van stilstand, geargumenteerd dat de redelijke termijn zou zijn overschreden, dit met verwijzing naar de geïncrimineerde periode. De redelijke termijn begint evenwel pas te lopen op het ogenblik waarop iemand het voorwerp uitmaakt van een vervolging. Dit is het geval zodra de betrokkene beschuldigd is en op de hoogte gebracht is van deze beschuldiging. Het eindpunt van de in aanmerking te nemen periode ligt op het tijdstip waarop door de rechter aan de onzekerheid omtrent de rechtspositie van de verdachte een einde is gemaakt.

Of de redelijke termijn al dan niet is overschreden moet niet in abstracto worden beoordeeld, maar wel in het licht van de concrete omstandigheden van elke zaak. Om uit te maken of de redelijke termijn al dan niet is overschreden gelden onder meer de complexiteit van de zaak, de houding van de beklaagde en de houding van de gerechtelijke overheid.

De rechtbank is van oordeel dat, waar de tussenkomst in huidige dossier dateert van 25 juni 2021, het onderzoek in deze complexe en omvangrijke zaak, geen onverantwoorde periodes van stilstand heeft gekend, waarbij het dossier via het onderzoeksgerecht naar de correctionele rechtbank werd verwezen met herhaalde conclusietermijnen, zodat geen sprake is van enige schending van de redelijke termijn.

De hierna bepaalde straf is passend om de gepleegde feiten te bestraffen en tweede beklaagde ervan te weerhouden in de toekomst nieuwe misdrijven te plegen.

3.5 Vierde beklaagde

Vierde beklaagde is een man, geboren in (...).

Vierde beklaagde werd reeds zes maal correctioneel veroordeeld , dit onder meer voor inbreuken op de milieuwetgeving en dierenbescherming. Twee van deze veroordelingen dateren evenwel van na de geïncrimineerde periode, alle voorgaande vonnissen betroffen veroordelingen tot geldboetes.

De in hoofde van vierde beklaagde bewezen verklaarde feiten zijn met elkaar verbonden door eenheid van misdadig opzet, zodat overeenkomstig artikel 65 lid 1 Strafwetboek slechts één straf wordt opgelegd, namelijk de zwaarste.

Vierde beklaagde verklaarde ter terechtzitting met betrekking tot zijn moraliteit dat hij lopende het onderzoek moraliteitsstukken had neergelegd, waarbij hij vier zonen had. Hij had ondertussen geen onderneming meer, was ook niet meer van plan in de kippensector actief te zijn en genoot een werkloosheidsuitkering. Hij was begin de jaren '90 naar België gekomen, waarbij zijn papieren pas in de tweede helft van de jaren '90 in orde waren en hij had 17 jaar bij (...) gewerkt. Vierde beklaagde stelde ter zitting dat hij gesproken had tijdens het onderzoek en dat het geen compleet zwart-wit-verhaal betrof.

Vierde beklaagde verzocht in hoofdorde om een werkstraf.

Op de vraag tot het opleggen van een werkstraf kan niet worden ingegaan. Een werkstraf zou een te milde bestraffing zijn in verhouding tot de ernst van de feiten en zou vierde beklaagde onvoldoende besef bijbrengen dat de door hem gepleegde misdrijven zwaarwichtig zijn.

Vierde beklaagde maakte er kennelijk een gewoonte van om heimelijk te werken met niet-ingeschreven werknemers, waarvan velen niet toegelaten of gemachtigd waren tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België. Hij heeft daarenboven zijn werknemers economisch uitgebuit en streek daarbij wederrechtelijke gelden op.

Vierde beklaagde dient een duidelijk signaal te krijgen.

De hierna bepaalde straf is passend om de gepleegde feiten te bestraffen en vierde beklaagde ervan te weerhouden in de toekomst nieuwe misdrijven te plegen.

3.6 Omtrent de verbeurdverklaring

3.6.1

De rechtbank merkt voorafgaandelijk op dat infra geen ambtshalve veroordeling overeenkomstig art. 236 Sociaal Strafwetboek wordt uitgesproken.

Dit is relevant, want wanneer vermogensvoordelen aan de veroordeelde worden ontnomen ingevolge een ambtshalve veroordeling, kan te zijnen laste voor die vermogensvoordelen geen bijzondere verbeurdverklaring worden uitgesproken (zie nuttig Cass. 12 juni 2018, *RW* 2019-20, nr. 40, 1).

3.6.2

Het openbaar ministerie heeft de *eerste beklaagde* Z.O. gedagvaard om zich overeenkomstig de artikelen 42, 3°, 43bis en 43quater, eerste lid, 1°, f) van het Strafwetboek te horen veroordelen tot de bijzondere verbeurdverklaring van het bedrag van 121.460,57 euro.

Voornoemd bedrag werd omschreven als "*crimineel vermogensvoordeel dat rechtstreeks uit de hierboven beschreven misdrijven sub B1 tot en met B6; C1 tot en met C4; D1 tot en met D6 werd verkregen; bedrag dat de niet-betaalde lonen en ontdoken sociale zekerheidsbijdragen vertolkt dewelke een illegitieme besparing en dus 'negatief' vermogensvoordeel uitmaken en bijgevolg niet terug te vinden is in het vermogen van de verdachten (zie detail, berekeningswijze en methodiek in onderzoeksverslag RSZ-inspectie van 23 februari 2023; Engelse kaft 4, subkaft 23 'Vermogens-voordeelberekening'). Het door de RSZ-inspectie berekende criminele vermogensvoordeel is als volgt samengesteld … TOTAAL: 121 460,57 EUR (52 941,45 + 31 281,12 + 37 237,50)*"

Het openbaar ministerie vorderde de toerekening op de in beslag genomen vermogensbestanddelen, te weten:

- *Cash gelden zoals in beslag genomen door de FGP tijdens de huiszoekingen op 25 juni 2021, en overgemaakt aan het COIV (NPV 507408/21, Engelse kaft 3, subkaft 10):*
  - *1 410 EUR in biljetten*
  - *525 EUR in biljetten*
  - *80 EUR in biljetten*
  - *50 EUR biljet*
  - *1 600 EUR in biljetten*
  - *55 EUR in losse biljetten*
- *Cash gelden zoals in beslag genomen door de FGP tijdens de zoeking op 25 juni 2021 in het voertuig (…) met kentekenplaat (…), en overgemaakt aan het COIV (NPV 507692/21, Engelse kaft 3, subkaft 34):*
  - *1 890 EUR in biljetten*
  - *210 EUR in biljetten*
- *Het bedrag van 20 872,50 EUR dat geldt als in de plaats gestelde waarde voor het eertijds op gezag van de onderzoeksrechter in beslag genomen voertuig (…) kentekenplaat (…); bedrag dat werd overgemaakt aan het COIV (NPV 507555/21, Engelse kaft 3, sub-kaft 34; NPV 504507/22, Engelse kaft 4, subkaft 21)*

De eerste beklaagde betwistte deze vordering tot verbeurdverklaring.

De verbeurdverklaring mag geen schade berokkenen aan de rechten die derden op de voor verbeurdverklaring vatbare goederen kunnen doen gelden. Zo de zaken niet in het vermogen van de veroordeelde kunnen worden aangetroffen, raamt de rechtbank de geldwaarde ervan en heeft de verbeurdverklaring betrekking op een daarmee overeenstemmend bedrag. In dat geval kan de rechtbank dat bedrag verminderen, teneinde de veroordeelde geen onredelijk zware straf op te leggen.

Rekening houdend met – enerzijds – de gegevens van het strafbundel, waaronder de omvang van de omzet die door de eerste beklaagde werd gegenereerd, het aantal werknemers dat werd aangetroffen en verhoord, de inhoud van hun verhoren en de berekening van het vermogensvoordeel zoals uitgevoerd door de inspectie, en – anderzijds – het feit dat aan de eerste beklaagde in totaliteit geen onredelijke straf mag worden opgelegd, wordt in hoofde van eerste beklaagde voor de bewezen verklaarde misdrijven samen een bedrag van 45.000,00 euro verbeurd verklaard.

Hierbij wordt rekening gehouden met de overige straffen die worden opgelegd, waaronder de geldboete.

De toerekening dient te gebeuren overeenkomstig de schriftelijke vordering.

3.6.3

Het openbaar ministerie heeft de *vierde beklaagde* H.H. gedagvaard om zich overeenkomstig de artikelen 42, 3°, 43bis en 43quater, eerste lid, 1°, f) van het Strafwetboek te horen veroordelen tot de bijzondere verbeurdverklaring van het bedrag van 102.109,32 euro.

Voornoemd bedrag werd omschreven als "*crimineel vermogensvoordeel dat rechtstreeks uit de hierboven beschreven misdrijven sub B7 tot en met B17; C5 tot en met C10; D7 tot en met D17 werd verkregen; bedrag dat de ontdoken sociale zekerheidsbijdragen vertolkt dewelke een illegitieme besparing en dus 'negatief' vermogensvoordeel uitmaakt en bijgevolg niet terug te vinden is in het vermogen van de verdachte (zie detail, berekeningswijze en methodiek in onderzoeksverslag RSZ-inspectie van 23 februari 2023; Engelse kaft 4, subkaft 23 'Vermogensvoordeelberekening'). Uit het onderzoek blijkt genoegzaam dat in de onderneming in de periode van juni 2020 tot en met juni 2021 gemiddeld zes niet-gemelde personen waren tewerkgesteld. Uit de berekeningen van de RSZ-inspectie blijkt dat daarmee een bedrag van 102 109,32 EUR aan ontdoken sociale zekerheids-bijdragen correspondeert.*"

Het openbaar ministerie vorderde de toerekening op de in beslag genomen vermogensbestanddelen, te weten:

- *Cash gelden zoals in beslag genomen bij de arrestatie van de vierde op 29 juni 2021, en overgemaakt aan het COIV (NPV 507988/21, Engelse kaft 3, subkaft 34):*
    - *395 EUR in biljetten*

De vierde beklaagde betwistte de berekeningswijze die door het openbaar ministerie werd gehanteerd, en verzocht de rechtbank de verbeurdverklaring minstens te herleiden tot 25.000 euro.

De verbeurdverklaring mag geen schade berokkenen aan de rechten die derden op de voor verbeurdverklaring vatbare goederen kunnen doen gelden. Zo de zaken niet in het vermogen van de veroordeelde kunnen worden aangetroffen, raamt de rechtbank de geldwaarde ervan en heeft de verbeurdverklaring betrekking op een daarmee overeenstemmend bedrag. In dat geval kan de rechtbank dat bedrag verminderen, teneinde de veroordeelde geen onredelijk zware straf op te leggen.

Rekening houdend met – enerzijds – de gegevens van het strafbundel, waaronder de omvang van de activiteiten van de vierde beklaagde, het aantal werknemers dat werd aangetroffen en verhoord, de inhoud van hun verhoren en de berekening van het vermogensvoordeel zoals uitgevoerd door de inspectie, en – anderzijds – het feit dat aan de vierde beklaagde in totaliteit geen onredelijke straf mag worden opgelegd, wordt in hoofde van vierde beklaagde voor de bewezen verklaarde misdrijven samen een bedrag van 37.750,00 euro verbeurd verklaard.

Hierbij wordt rekening gehouden met de overige straffen die worden opgelegd, waaronder de geldboete.

De toerekening dient te gebeuren overeenkomstig de schriftelijke vordering.

3.7 Omtrent de sluiting van de onderneming

Het openbaar ministerie vorderde de definitieve volledige sluiting van de onderneming ten aanzien van eerste en vierde beklaagden, dit op grond van artikel 433novies §4 Sw. dat bepaalt:

> *"Zonder rekening te houden met de hoedanigheid van natuurlijke persoon of rechtspersoon van de uitbater, eigenaar, huurder of zaakvoerder, kan de rechtbank de tijdelijke of definitieve, gedeeltelijke of volledige sluiting bevelen van de onderneming waar de misdrijven bedoeld in de artikelen 433quinquies tot 433octies gepleegd zijn, in overeenstemming met de nadere regels bepaald in de artikelen 417/57 en 433quater/5."*

De onderneming van eerste beklaagde waar de feiten van mensenhandel werden gepleegd, betrof de BV R.. Deze vennootschap werd ondertussen failliet verklaard.

De onderneming van vierde beklaagde waar de feiten van mensenhandel werden gepleegd, betrof de BV A.. Deze vennootschap werd ondertussen evenzeer failliet verklaard.

De rechtbank acht het niet noodzakelijk noch opportuun de sluiting van deze ondernemingen te bevelen.

De bestraffing die aan de onderscheiden beklaagden zal worden opgelegd in de vorm van een gevangenisstraf, een geldboete en een gematigde bijzondere verbeurdverklaring van de illegale vermogensvoordelen, zal overigens een voldoende ontradend effect hebben, ook indien de beklaagden zouden overwegen om in de toekomst verder via andere ondernemingen gelijkaardige activiteiten te ontwikkelen.

B. OMTRENT DE AMBTSHALVE VEROORDELING (art. 236 sociaal strafwetboek)

De ambtshalve veroordeling raakt de openbare orde en behoort tot de strafvordering (zie nuttig V.S. VAN OVERBEKE, "De eenheid van de strafvordering, de voorbarigheid van het cassatieberoep en de uitvoerbaarheid van de strafrechtelijke beslissing: problemen n.a.v. de ambtshalve veroordeling aan de R.S.Z. met toepassing van art. 35, tweede lid, R.S.Z.-Wet 1969", *RW* 2004-2005, 222).

De ambtshalve veroordeling vormt evenwel geen schadevergoeding, reden waarom de rechtbank de kwestie omtrent de ambtshalve veroordeling in een afzonderlijk hoofdstuk behandelt.

Artikel 236 van het Sociaal Strafwetboek bepaalt dat de rechter die de straf uitspreekt voorzien in (onder andere) artikel 181 en 218 van hetzelfde wetboek, of die de schuld vaststelt voor een inbreuk op deze bepaling, de schuldenaar van het onbetaalde loon of de schuldenaar van onbetaalde of gedeeltelijk onbetaalde bedragen ambtshalve veroordeelt tot het betalen van het loon vermeerderd met de verwijlintresten en het betalen van de achterstallige bijdragen, de bijdrageopslagen en verwijlintresten.

De gevoelige verruiming van het toepassingsgebied van artikel 236 van het Sociaal Strafwetboek naar (onder meer) de inbreuken op artikel 181, is een gevolg van de Wet van 15 mei 2024 houdende wijziging van het sociaal strafrecht en diverse arbeidsrechtelijke bepalingen (in werking op 1 juli 2024).

De tekst van artikel 236 van het Sociaal Strafwetboek geeft aan dat de rechtbank verplicht is deze ambtshalve veroordeling uit te spreken. Deze verplichting geldt wanneer er geen burgerlijke partijstelling is vanwege de benadeelde derden, voor zover er een afrekening is met betrekking tot de bedragen vermeld in artikel 236.

Wanneer de afrekening betwist wordt en er in dit verband nadere informatie nodig is, houdt de rechtbank de beslissing over de ambtshalve veroordeling aan.

De ambtshalve veroordeling is een burgerlijke maatregel, in wezen een bijzondere vorm van de in artikel 44 van het Strafwetboek vermelde teruggave die beoogt de sporen van het misdrijf uit te wissen via de betaling van de onrechtmatig niet-betaalde bijdragen, bijdrageopslagen en intresten (zie ook nuttig Cass. 3 april 2023, *RW* 2023-24, 1180, S.22.0013.N). Op die manier wordt een einde gemaakt aan een onwettige toestand die ontstaat door de overtreding van de strafwet.

Door de ambtshalve veroordeling thans ook te koppelen aan looninbreuken betreft de ambtshalve veroordeling niet langer alleen de bescherming van het algemeen belang (met name de publieke socialezekerheidsmiddelen) doch evenzeer het privaat belang van gedupeerde werknemers (zie nuttig K. SALOMEZ, "Bijzonderheden van het sociaal strafprocesrecht: bevoegdheden van de sociaal inspecteurs en de ambtshalve veroordeling", *T.Strafr*. 2024, 471).

De ambtshalve veroordeling is zodoende geen straf. Om die reden was huidige artikel 236 van het Sociaal Strafwetboek vanaf 1 juli 2024 ook meteen van toepassing op lopende strafprocedures (zie nuttig Cass. 29 november 2023, *Dr.Pén.Entr.* 2024, 133 e.v.).

De rechtbank heeft bij een ambtshalve veroordeling overeenkomstig artikel 236 van het Sociaal Strafwetboek geen matigingsbevoegdheid.

De rechtbank is van oordeel dat de schuldenaar van een eventuele ambtshalve veroordeling de werkgever is zoals bepaald in de RSZ-wet, zonder dat de conceptuele autonomie van het sociaal strafrecht ter zake kan spelen.

De ambtshalve veroordeling zou immers kunnen worden beschouwd als een maatregel om de inning efficiënter te maken (zie nuttig M. ROZIE en J. ROZIE, "Rechterlijke uitspraken naar aanleiding van sociaalrechtelijke misdrijven", in G. VAN LIMBERGEN (ed), *Sociaal Strafrecht,* Maklu, 1998, 127), maar deze inning kan uiteraard enkel gebeuren ten aanzien van de werkgever zoals bepaald in de RSZ-wet.

Deze zienswijze ontneemt overigens de RSZ niet de mogelijkheid om haar vordering in te stellen jegens personen die overeenkomstig voornoemde conceptuele autonomie van het sociaal strafrecht als daders zouden kunnen worden aangemerkt. Het volstaat immers dat de RSZ zich burgerlijke partij zou stellen, gezien aangenomen kan worden dat de RSZ persoonlijke schade lijdt door niet-betaling van de verschuldigde socialezekerheidsbijdragen, ook al houdt de RSZ deze bijdragen niet bij en stort zij deze door ter financiering van de instellingen van de sociale zekerheid. In voorkomend geval zou zij de wind uit de zeilen van de rechter nemen, gezien in die hypothese de ambtshalve veroordeling niet meer mogelijk is.

Toegepast op de feiten in huidig dossier stelt de rechtbank vast dat de gedaagden niet de werkgevers waren zoals bepaald in de RSZ-wet, zodat een ambtshalve veroordeling ten hunnen laste niet tot de mogelijkheden behoort.

C. OP BURGERLIJK GEBIED

1 Burgerlijke partij O.A.

1.1

De burgerlijke partij A.O. vordert vanwege eerste en tweede beklaagden een schadevergoeding ad. 55.236,45 euro in hoofdsom. Verder vordert hij de toewijzing van in beslag genomen zaken met toepassing van artikel 43bis Sw.

De burgerlijke partij A.O. vordert vanwege de derde beklaagde een schadevergoeding ad. 500,00 euro. Deze vordering dient te worden afgewezen, rekening houdend met de vrijspraak van derde beklaagde.

Verder vordert de burgerlijke partij A.O. een contactverbod ten aanzien van eerste en derde beklaagden.

Tenslotte vordert de burgerlijke partij A.O. rechtsplegingsvergoedingen.

1.2

De vorderingen van de burgerlijke partij A.O., in de mate zij gericht zijn tegen de eerste en tweede beklaagden, zijn regelmatig naar vorm en tijd en ontvankelijk. De in hoofde van eerste en tweede beklaagden bewezen verklaarde tenlasteleggingen A, B, C en D staan in noodzakelijk oorzakelijk verband met de schadelijke gevolgen die door de burgerlijke partij werden geleden. Beklaagden zijn aansprakelijk voor de geleden schade voor de door hen gepleegde feiten en zijn er toe gehouden deze schade te vergoeden.

De burgerlijke partij dient zijn schade te bewijzen.

Het is bewezen dat de burgerlijke partij gedurende geruime tijd tewerkgesteld geweest is bij de eerste en tweede beklaagden, waarbij de RSZ-inspectie een berekening van het gederfde loon heeft gemaakt. De burgerlijke partij heeft verklaringen afgelegd omtrent de periode van tewerkstelling, het aantal dagen per week waarop hij aan het werk was, de concrete taken die hij diende uit te voeren (handelingen inzake vleesverwerking, poetsen, bestellingen leveren,...), de vluchtweg die kon genomen worden en de werkuren. Andere verhoorde personen konden bepaalde werkuren bevestigen, er werd gesteld dat er bij controle door eerste beklaagde werd geroepen dat men moest gaan lopen. De omzetcijfers en bankgegevens wezen inderdaad op een ruime tewerkstelling. De verklaring van de burgerlijke partij A.O. is op basis van de strafgegevens geloofwaardiger dan de eigen verklaring van de eerste en tweede beklaagden, die op basis van dissimulatie de waarheid geweld hebben aangedaan.

In dat opzicht kunnen de gevorderde bedragen integraal toegekend worden, inclusief een morele schadevergoeding ex aequo et bono ad. 1.000,00 euro en een vergoeding voor administratie en achternageloop ex aequo et bono ad. 150,00 euro, meer de rente zoals hierna bepaald.

De som van 1.200,00 euro, die de burgerlijke partij stelt gekregen te hebben, werd in rekening gebracht bij de berekening ("*Ik ben voor die hele periode ongeveer 1000 euro betaald geweest, dit gebeurde in het begin na één maand, daarna ben ik in schijfjes nog een tweehonderd euro betaald geweest.*").

Evenzeer is een geïndexeerde rechtsplegingsvergoeding van 3.750,00 euro verschuldigd, begroot op het basisbedrag.

1.3

Ingeval de verbeurdverklaarde zaken aan de burgerlijke partij toebehoren, zullen zij aan haar worden teruggegeven. Dat gebeurt ook als de rechter de verbeurdverklaring heeft uitgesproken omwille van het feit dat zij goederen en waarden vormen die door de veroordeelde in de plaats gesteld zijn van de zaken die toebehoren aan de burgerlijke partij of omdat zij het equivalent vormen van zulke zaken (artikel 43bis lid 3 SW). Verbeurdverklaarde zaken die niet aan de burgerlijke partij toebehoren, kunnen haar echter niet worden toegewezen.

In wezen kwam aan de burgerlijke partij een loon toe, maar ingevolge de gepleegde misdrijven is dit loon hem onthouden of ontnomen.

Art. 43bis Sw. is een slachtoffergerichte modaliteit gelieerd aan een verbeurdverklaring. De rechtbank willigt het verzoek van de burgerlijke partij A.O. in.

1.4

De rechtbank is van oordeel dat in het kader van de burgerlijke vordering geen contactverbod kan worden opgelegd.

2 Burgerlijke partij A.Y.

2.1

De burgerlijke partij A.Y. vordert vanwege de vierde beklaagde een schadevergoeding ad. 5.884,80 euro. Verder vordert hij de toewijzing van in beslag genomen zaken met toepassing van artikel 43bis Sw.

Tenslotte vordert de burgerlijke partij A.Y. een rechtsplegingsvergoeding.

2.2

Het is bewezen dat de burgerlijke partij gedurende enige tijd tewerkgesteld geweest is bij de vierde beklaagde, waarbij de RSZ-inspectie een berekening van het gederfde loon heeft gemaakt. Ook deze berekening is correct.

Verder kan aan de burgerlijke partij een schadevergoeding voor de gederfde mobiliteitsvergoeding worden toegekend ad. 150,00, een morele schadevergoeding ex aequo et bono *herleid* tot 1.000,00 euro en een vergoeding voor administratie en achternageloop ex aequo et bono ad. 150,00 euro.

Evenzeer is een geïndexeerde rechtsplegingsvergoeding van 1.350,00 euro verschuldigd, begroot op het basisbedrag.

2.3

Ingeval de verbeurdverklaarde zaken aan de burgerlijke partij toebehoren, zullen zij aan haar worden teruggegeven. Dat gebeurt ook als de rechter de verbeurdverklaring heeft uitgesproken omwille van het feit dat zij goederen en waarden vormen die door de veroordeelde in de plaats gesteld zijn van de zaken die toebehoren aan de burgerlijke partij of omdat zij het equivalent vormen van zulke zaken (artikel 43bis lid 3 SW). Verbeurdverklaarde zaken die niet aan de burgerlijke partij toebehoren, kunnen haar echter niet worden toegewezen.

In wezen kwam aan de burgerlijke partij een loon toe, maar ingevolge de gepleegde misdrijven is dit loon hem onthouden of ontnomen.

Art. 43bis Sw. is een slachtoffergerichte modaliteit gelieerd aan een verbeurdverklaring. De rechtbank willigt het verzoek van de burgerlijke partij A.Y. in.

3 Burgerlijke partij PAYOKE vzw

3.1

De burgerlijke partij PAYOKE vzw vordert vanwege de eerste, tweede en vierde beklaagden een schadevergoeding ad. 2.750,00 euro in hoofdsom. Verder vordert zij de toewijzing van in beslag genomen zaken met toepassing van artikel 43bis Sw.

Tenslotte vordert de burgerlijke partij PAYOKE vzw een rechtsplegingsvergoeding.

3.2

De burgerlijke partij PAYOKE vzw is één van de drie gespecialiseerde centra voor slachtoffers van mensenhandel in ons land, door de overheid erkend en gemandateerd om slachtoffers van mensenhandel te begeleiden in het kader van de bijzondere beschermings- en bijstandsprocedure.

Het is duidelijk dat de doelstellingen van deze burgerlijke partij manifest werden geschonden alsook dat het behartigen van haar opdracht deze burgerlijke partij de inzet van mensen en middelen kost, hetgeen naar het oordeel van de rechtbank een vergoedbare schade uitmaakt.

De bewezen verklaarde feiten van de tenlastelegging D staan in noodzakelijk oorzakelijk verband met de schade die door deze burgerlijke partij onbetwistbaar werd geleden.

De eerste, tweede en vierde beklaagden zijn als enige aansprakelijk voor de geleden schade en zijn er dan ook solidair toe gehouden deze schade te vergoeden.

De vordering van 2.750,00 euro betreft een billijke inschatting van de geleden schade en komen dan ook voor als zijnde gegrond.

Rekening houdend met de aard en de ernst van de gepleegde feiten, de omstandigheden waarin zij werden gepleegd, kan het bedrag van 2.750,00 euro uit hoofde van materiële en morele schade worden toegekend aan deze burgerlijke partij. Er werd geen rente gevorderd.

Evenzeer is een geïndexeerde rechtsplegingsvergoeding van 975,00 euro verschuldigd, begroot op het basisbedrag. Het is correct dat deze burgerlijke partij dezelfde raadsman heeft als de burgerlijke partij A.O., doch de vorderingen worden ingesteld op basis van onderscheiden belangen en ingevolge onderscheiden rechtsverhoudingen.

3.3

Ingeval de verbeurdverklaarde zaken aan de burgerlijke partij toebehoren, zullen zij aan haar worden teruggegeven. Dat gebeurt ook als de rechter de verbeurdverklaring heeft uitgesproken omwille van het feit dat zij goederen en waarden vormen die door de veroordeelde in de plaats gesteld zijn van de zaken die toebehoren aan de burgerlijke partij of omdat zij het equivalent vormen van zulke zaken (artikel 43bis lid 3 SW). Verbeurdverklaarde zaken die niet aan de burgerlijke partij toebehoren, kunnen haar echter niet worden toegewezen.

De beslissing tot verbeurdverklaring bij equivalent, bedoeld in artikel 43bis, 2de lid Sw. heeft geen betrekking op in beslag genomen geldsommen en evenmin heeft deze verbeurdverklaring betrekking op zaken die toebehoren aan de burgerlijke partij, noch op waarden die in de plaats zijn gesteld van goederen die haar toebehoren.

De rechtbank wijst dan ook het verzoek af om (een gedeelte van) de verbeurdverklaarde geldsommen toe te wijzen aan de burgerlijke partij PAYOKE vzw.

4 Burgerlijke partij MYRIA

4.1

De burgerlijke partij MYRIA vordert vanwege de eerste, tweede beklaagden een schadevergoeding ad. 2.500,00 euro in hoofdsom.

De burgerlijke partij MYRIA vordert vanwege de vierde beklaagde een schadevergoeding ad. 2.500,00 euro in hoofdsom.

Tenslotte vordert de burgerlijke partij MYRIA een rechtsplegingsvergoeding.

4.2

MYRIA heeft, binnen de grenzen van de federale bevoegdheden, tot opdracht te waken over het respect van de grondrechten van de vreemdelingen en de overheid te informeren over de aard en de grootte van de migratiestromen. Zij voert haar opdrachten uit in een geest van dialoog en overleg met alle overheidsactoren en private actoren die betrokken zijn bij het opvang- en integratiebeleid van de immigranten. Ze heeft, binnen de grenzen van de federale bevoegdheden, eveneens de opdracht de bestrijding van de mensenhandel en de mensensmokkel te stimuleren (artikel 2 van de wet van 15 februari 1993 tot oprichting van een federaal Centrum voor de analyse van de migratiestromen, de bescherming van de grondrechten van de vreemdelingen en de strijd tegen de mensenhandel).

Binnen deze opdracht is MYRIA bevoegd om in rechte op te treden in rechtsgeschillen over de toepassing van onder andere de wet van 13 april 1995 houdende bepalingen tot bestrijding van de mensenhandel en van de mensensmokkel (artikel 3 5° van de wet van 15 februari 1993).

Het bestaan van een wettelijke verplichting verhindert op zich niet dat vergoeding van schade op grond van artikel 1382 oud BW mogelijk is. Wanneer echter uit de wettekst of de geest van de wet blijkt dat de betrokken prestaties of uitgaven definitief ten laste vallen van diegene op wie deze verplichting rust, dan kan voor die prestaties of uitgaven geen schadevergoeding worden gevraagd.

Noch uit de tekst van de wet van 15 februari 1993 en de uitvoeringsbesluiten, noch uit de voorbereidende werkzaamheden blijkt dat MYRIA de kosten voor de uitoefening van haar wettelijke opdrachten definitief zelf moet dragen. Er is weliswaar geen wettelijk terugvorderingsrecht voorzien, maar dat verhindert niet dat vergoeding van de bewezen schade mogelijk is op grond van artikel 1382 oud BW.

Om recht te hebben op een schadevergoeding, dient men het bestaan en de omvang van de geleden schade te bewijzen. MYRIA legt geen stukken voor waaruit haar materiële schade blijkt of die minstens aannemelijk maken dat zij materiële schade heeft geleden. Uit het strafdossier blijkt ook niet dat zij concrete bijstand heeft verleend aan bepaalde slachtoffers. Bij gebrek aan bewezen materiële schade, kan daarvoor ook geen vergoeding worden toegekend.

Door de feiten van mensenhandel te plegen, hebben de eerste, tweede en vierde beklaagden de wettelijke doelstellingen van MYRIA wel manifest geschonden. Deze morele schade moet worden vergoed. Een begroting hiervan naar redelijkheid en billijkheid dringt zich op.

De gevorderde schadevergoeding van 2.500,00 euro (enerzijds ten aanzien van de eerste en tweede beklaagden en anderzijds ten aanzien van de vierde beklaagde) komt de rechtbank gepast voor rekening houdende met de ernst van de feiten.

Evenzeer is één geïndexeerde rechtsplegingsvergoeding van 1.350,00 euro verschuldigd, begroot op het basisbedrag, waarbij de rechtbank ambtshalve het juiste bedrag toekent.

5 Schadenota CF R.

Voor zoveel als nodig overweegt de rechtbank als volgt met betrekking tot de betreffende schadenota:

Initieel is meester D.D. verschenen als raadsman namens de *toekomstige* burgerlijke partij meester A.J. in zijn hoedanigheid van curator over het faillissement van de BV R..

De niet-ondertekende schadenota werd bij mail dd. 18.03.2024 gemaild naar de correctionele griffie, doch op de navolgende zittingen heeft de curator voornoemd zich nooit formeel burgerlijke partij gesteld.

De rechtbank dient zodoende ter zake niet over enige burgerlijke vordering te oordelen.

6 Overige burgerlijke belangen

Alle overige burgerlijke belangen worden voor zoveel als nodig ambtshalve aangehouden.

TOEGEPASTE WETTEN

De rechtbank houdt rekening met de volgende artikelen die de bestanddelen van de misdrijven en de strafmaat bepalen, en het taalgebruik in gerechtszaken regelen:
Gelet op de hiernavolgende artikelen, door de Voorzitter aangeduid :
artikelen 40, 65 en 100 van het strafwetboek;
artikel 6.5 van het burgerlijk wetboek;
artikelen 11, 12, 14, 31, 36, 37 en 41 der wet van 15 juni 1935;
artikelen 162, 182, 184, 185, 189, 190, 191, 194, 195, 226, 227 en 282 van het wetboek van strafvordering.
artikelen 8 en 14 van de wet van 29 juni 1964;
artikel 155 van het Gerechtelijk Wetboek;
alsmede alle overige in de dagvaarding vermelde en hiervoor aangehaalde en bewezen wetsartikelen.

De rechtbank recht doende op tegenspraak

Op strafgebied

Ten aanzien van **Z.O.**, eerste beklaagde

Verklaart de feiten van de tenlasteleggingen A, B, C en D bewezen en veroordeelt Z.O., bij toepassing van art. 65 lid 1 Sw., tot:

een **gevangenisstraf** van **18 maanden**
en
een **geldboete** van **6 maal 1000,00 EUR** te vermeerderen met 70 opdeciemen en gebracht op 48000,00 EUR.

Boete vervangbaar bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn door een gevangenisstraf van 3 maanden.

Verleent **uitstel** van tenuitvoerlegging:
- wat betreft deze gevangenisstraf voor een termijn van 5 jaar, doch slechts voor een gedeelte van 9 maanden en
- wat betreft deze geldboete voor een termijn van 3 jaar, doch slechts voor een gedeelte van 6 maal 500,00 EUR, vermeerderd met 70 opdeciemen en gebracht op 24000,00 EUR.

Ontzet Z.O. uit de uitoefening van de rechten genoemd in artikel 31 Sw. voor een termijn van vijf jaar.

Spreekt overeenkomstig art. 42,3° Sw., art. 43bis Sw. en art 43 quater Sw. de **bijzondere verbeurdver-klaring** uit lastens het vermogen van deze veroordeelde op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen, op de goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld en op de inkomsten uit belegde voordelen, nl. van het bedrag ten belope van **45.000,00 EUR**.

Zegt voor recht dat de volgende sommen, overgemaakt aan het COIV, op dit bedrag kunnen worden toegerekend: 1.410 euro, 525,00 euro, 80,00 euro, 50,00 euro, 1.600,00 euro, 55,00 euro, 1.890,00 euro, 210,00 euro, 20.872,50 euro (cfr. NPV 507408/21, NPV 507692/21 en NPV 507555/21)

Wijst de vordering tot sluiting van de onderneming af als ongegrond

Veroordeelt Z.O. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal 200,00 EUR, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdeciemen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders
- een bijdrage van 24,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 61,01 EUR
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op 1/3 van 2145,51 = 715,17 EUR

<u>Ten aanzien van **Z.S.** tweede beklaagde</u>

Verklaart de feiten van de tenlasteleggingen A, B en D bewezen en veroordeelt Z.S., bij toepassing van art. 65 lid 1 Sw., tot:

een **gevangenisstraf** van **15 maanden**
en
een **geldboete** van **6 maal 1000,00 EUR** verhoogd met 70 opdeciemen en gebracht op **48000,00 EUR**.

Boete vervangbaar bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn door een gevangenisstraf van 3 maanden.

Verleent **uitstel** van tenuitvoerlegging:
- wat betreft de gevangenisstraf voor een termijn van 5 jaar uitgezonderd het reeds ondergane gedeelte in voorhechtenis en
- wat betreft deze geldboete voor een termijn van 3 jaar, doch slechts voor een gedeelte van 750,00 EUR verhoogd met 70 opdeciemen 6000,00 EUR en gebracht op 36.000,00 EUR.

Ontzet Z.S. uit de uitoefening van de rechten genoemd in artikel 31 Sw. voor een termijn van vijf jaar.

Veroordeelt Z.S. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal 200,00 EUR, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdeciemen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders
- een bijdrage van 24,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand

- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 61,01 EUR
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op 1/3 van 2145,51 EUR = 715,17 EUR

Ten aanzien van **B.I.**, derde beklaagde

Verklaart de tenlastelegging E niet bewezen, spreekt B.I. hiervoor vrij en ontslaat haar dienaangaande van elke verdere rechtsvervolging.

Stelt vast dat geen afzonderlijke kosten werden uitgegeven uit hoofde van deze tenlastelegging.

Ten aanzien van **H.H.**, vierde beklaagde

Verklaart de feiten van de tenlasteleggingen A, B, C en D bewezen en veroordeelt H.H., bij toepassing van art. 65 lid 1 Sw., tot:

een **gevangenisstraf** van **2 jaar**
en
een **geldboete** van **11 maal 1000,00 EUR** en vermeerderd met 70 opdeciemen en gebracht op 88000,00 EUR.

Boete vervangbaar bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn door een gevangenisstraf van 3 maanden.

Verleent **uitstel** van tenuitvoerlegging:
- wat betreft deze gevangenisstraf voor een termijn van 5 jaar, doch slechts voor een gedeelte van 1 jaar en
- wat betreft deze geldboete voor een termijn van 3 jaar, doch slechts voor een gedeelte van 11 maal 500,00 EUR, vermeerderd met 70 opdeciemen en gebracht op **44000,00 EUR**.

Ontzet H.H. uit de uitoefening van de rechten genoemd in artikel 31 Sw. voor een termijn van vijf jaar.

Spreekt overeenkomstig art. 42,3° Sw., art. 43bis Sw. en art 43 quater Sw. de **bijzondere verbeurdverklaring** uit lastens het vermogen van deze veroordeelde op de vermogensvoordelen die rechtstreeks uit het misdrijf zijn verkregen, op de goederen en waarden die in de plaats ervan zijn gesteld en op de inkomsten uit belegde voordelen, nl. van het bedrag ten belope van **37.750,00 EUR**.

Zegt voor recht dat de volgende sommen, overgemaakt aan het COIV, op dit bedrag kunnen worden toegerekend: 395 euro (cfr. NPV 507988/21)

Wijst de vordering tot sluiting van de onderneming af als ongegrond

Veroordeelt H.H. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal 200,00 EUR, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdeciemen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders
- een bijdrage van 24,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 61,01 EUR
- de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op 1/3 van 2145,51EUR = 715,17 EUR
- de eigen kosten van de strafvordering tot op heden begroot op 62,00 EUR

Op burgerlijk gebied

Verklaart de eis van de burgerlijke partij A.O. ontvankelijk en gegrond als volgt.

Veroordeelt Z.O. en Z.S. solidair om als schadevergoeding te betalen aan de burgerlijke partij A.O. de som van 55.236,45 euro,

- meer de vergoedende rente op 54.086,45 euro aan de wettelijke rentevoet vanaf 19.07.2019 tot en met de dag voorafgaand aan dit vonnis, meer de gerechtelijke moratoire rente aan de wettelijke rentevoet op dit alles vanaf heden tot de dag der integrale betaling,
- meer de gerechtelijke moratoire rente op 1.150,00 euro aan de wettelijke rentevoet vanaf heden tot de dag der integrale betaling,

Zegt voor recht dat de in het vermogen van eerste beklaagde verbeurdverklaarde som aan de burgerlijke partij A.O. wordt toegewezen, dit overeenkomstig art. 43bis Sw.

Wijst de vordering van A.O. ten aanzien van derde beklaagde af als ongegrond.

Wijst het meer of anders gevorderde af als ongegrond

Veroordeelt Z.O. en Z.S. solidair om aan A.O. een rechtsplegingsvergoeding te betalen van 3750,00 euro.

Verklaart de eis van de burgerlijke partij A.Y. ontvankelijk en gegrond als volgt.

Veroordeelt H.H. tot betaling aan de burgerlijke partij A.Y. van 5.384,80 euro

- meer de vergoedende rente op 4.234,80 euro aan de wettelijke rentevoet vanaf 30.03.2021 tot en met de dag voorafgaand aan dit vonnis, meer de gerechtelijke moratoire rente aan de wettelijke rentevoet op dit alles vanaf heden tot de dag der integrale betaling,
- meer de gerechtelijke moratoire rente op 1.150,00 euro aan de wettelijke rentevoet vanaf heden tot de dag der integrale betaling,

Zegt voor recht dat de in het vermogen van H.H. verbeurdverklaarde som aan de burgerlijke partij A.Y. wordt toegewezen ten belope van de hem toegekende burgerlijke vordering, dit overeenkomstig art. 43bis Sw.

Veroordeelt H.H. om aan A.Y. een rechtsplegingsvergoeding te betalen van 1.350,00 euro.

Verklaart de eis van de burgerlijke partij Vereniging zonder winstoogmerk PAYOKE VZW ontvankelijk en gegrond als volgt.

Veroordeelt Z.O., Z.S. en H.H. solidair om als schadevergoeding te betalen aan de burgerlijke partij Vereniging zonder winstoogmerk PAYOKE VZW de som van 2750,00 euro.

Veroordeelt Z.O., Z.S. en H.H. solidair om aan A.Y. een rechtsplegingsvergoeding te betalen van 975,00 euro.

Verklaart de eis van de burgerlijke partij MYRIA ontvankelijk en gegrond als volgt.

Veroordeelt Z.O. en Z.S. solidair om als schadevergoeding te betalen aan de burgerlijke partij MYRIA de som van 2500,00 EUR te vermeerderen de vergoedende rente aan de wettelijke rentevoet vanaf 28.02.2020 tot en met de dag voorafgaand aan dit vonnis, meer de gerechtelijke moratoire rente aan de wettelijke rentevoet op dit alles vanaf heden tot de dag der integrale betaling,

Veroordeelt H.H. om als schadevergoeding te betalen aan de burgerlijke partij MYRIA de som van 2500,00 EUR, meer de vergoedende rente aan de wettelijke rentevoet vanaf 28.02.2020 tot en met de dag voorafgaand aan dit vonnis, meer de gerechtelijke moratoire rente aan de wettelijke rentevoet op dit alles vanaf heden tot de dag der integrale betaling,

Veroordeelt Z.O., Z.S. en H.H. solidair om aan de burgerlijke partij MYRIA een rechtsplegingsvergoeding te betalen van 1350,00 euro.

Houdt de burgerlijke belangen voor het overige overeenkomstig artikel 4 al. 2 van de wet van 17 april 1878 houdende de voorafgaande titel van het Wetboek van Strafvordering ambtshalve aan.

Nopens de overtuigingsstukken:

OS SIN BADW8782, BAAX4804, BAAX4822, BAAX1859, BAAX2361, BAAX1863, BAAX1864: beveelt de opheffing van het beslag en stelt de overtuigingsstukken ter beschikking van het openbaar ministerie om ermee te handelen als naar recht

***

Alles gebeurde in de Nederlandse taal overeenkomstig de wet van 15 juni 1935, tenzij anders vermeld.

Dit vonnis is in openbare zitting uitgesproken op **21 februari 2025** door de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge, samengesteld uit:

D.F., alleenrechtsprekend rechter in de rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen, afdeling Brugge;

In aanwezigheid van D.M., substituut-arbeidsauditeur te Gent, afdeling West-Vlaanderen;

Met bijstand van griffier H.M.;